

ღონ ქუანი

ახე
ქვის სცემარი

მოლიჩი

მოქმედი პირნი

დონ ჟუანი, დონ ლუისის ვაჟი.

სგანარელი, დონ ჟუანის მსახური.

ელვირი, დონ ჟუანის ცოლი.

გუსმანი, ელვირის მეჯინიბე.

დონ კარლოსი } ელვირის ძმები.
დონ ალონსო }

დონ ლუისი, დონ ჟუანის მამა.

ფრანცისკო, მათხოვარი.

შარლოტი } გლეხის ქალები.
მათურინი }

პეირო, გლეხი.

კომანდორის ქანდაკება.

ლა ვიოლეტი } დონ ჟუანის მსახური.
რაგოტენი }

ბატონი დიმანში, ვაჭარი.

ლა რამე, ყაჩაღი.

დონ ჟუანის მხლებლები.

დონ კარლოსის და მისი ძმის, დონ
ალონსოს, მხლებლები.

აჩრდილი.

მოქმედება ხდება სიცილიაში.

პირველი მოქმედება

სცენა წარმოადგენს სასახლეს.

გამოსვლა პირველი

სგანარელი, გუსმანი

სგანარელი (ხელში სათუთუნე უკავია): რაც არ უნდა მიმტკიცოს არისტოტელემ და მასთან ერთად თუნდაც მთელმა ფილოსოფიამ, თამბაქოს არაფერი შეედრება. ეს ხომ პატიოსანი ხალხის გატაცებაა და ვისაც თამბაქო არ უყვარს, მერწმუნე, სიცოცხლის ღირსიც არაა. ერთი, რომ ტვინს წმენდს და ახალისებს, ესეც არ იყოს, სულსაც აღამაღლებს და პატიოსნებას შთააგონებს. ალბათ შეგიმჩნევია, როგორ მოწინებით შემოგთავაზებენ თამბაქოს, თხოვნასაც არ გაცლიან, პირდაპირ ხელში გაჩეჩებენ. აკი ვამბობ, თამბაქო კაცს აკეთილშობილებს და ზნეობრივად ხვენსმეთქი. თუმცა, კმარა ამაზე. საქმეზე ვი-

ლაპარაკით. მაშ, ძვირფასო გუსმან, როგორც შენ ამბობ, დონა ელვირი, შენი ქალბატონი, ჩვენს კვალს გამოჰყვება. ვგონებ, ისიც კი თქვი, ქალბატონი ისე მოიხიბლა, უიმისოდ სიცოცხლეს ვერ წარმოუდგენიაო. ჩვენში დარჩეს და ერთს გეტყვი: ეჭვი მეპარება, შენი ქალბატონის იმედები გამართლდეს და ამ მგზავრობამ რაიმე ნაყოფი გამოიღოს. გერჩიათ, სახლში დარჩენილიყავით.

გუსმანი: ამას რად ამბობ? რატომ გგონია, რომ საქმეს ცუდი პირი უჩანს? შენი ბატონი ხომ არ გაგენდო? იქნებ გითხრა, რომ გრძნობა გაუნელდა და სწორედ ამიტომაც გამოემგზავრა ასე ნაჩქარევად?

სგანარელი: არც არაფერი უთქვამს. უბრალოდ, ბევრ რამეს მოვსწრებივარ და შემოძლია ვინინასწარმეტყველო, თუნდაც რომ არაფერი ეთქვა. სანაძლეოს ჩამოვალ, საქმე სწორედ იქითკენ მიდის. შეიძლება ვცდებოდე, მაგრამ გამოცდილებამ ჭკუა მასწავლა.

გუსმანი: მაშ, რაღა გამოდის? ეს მოულოდნელი გამგზავრებაც ღალატია და სხვა არაფერი?! შეუძლია კი შენს ბატონს ასე შეურაცხყოს ღონა ელვირის სათნოება?

სგანარელი: მაგას რად ბრძანებ, ყველაფერს რომ თავი ვანებოთ, ჩემი ბატონი ჯერ კიდევ ახალგაზრდაა და გაბედულებაც არ აკლია.

გუსმანი: მერედა, ასეთი გვარიშვილი მსგავს უსამართლობას სჩადის?

სგანარელი: ჰმ, გვარიშვილობა!.. ჩალის ფასად უღირს ეგ შენი გვარიშვილობა.

გუსმანი: კი მაგრამ, ქორწინების წმინდა აღქმას სადღა ნაუვა!

სგანარელი: ეჰ, ჩემო საბრალო გუსმან, ჩემო მეგობარო, შენ ჯერ კიდევ არ იცნობ დონ ჟუანს.

გუსმანი: მართლაცდა, არ ვიცი, რა ვიფიქრო კაცზე, რომელიც ასეთ სიმდაბლეს ჩაიღენს. ვერც წარმომიდგენია, რომ შენმა ბატონმა მიცემულ სიტყვას გადაუხვიოს. თანაც ამდენი ფიცის, სამიჯნურო წერი-

ლის, ოხვრა-კვნესის და გატაცების შემდეგ, რომლის წყალობითაც დედათა მონასტრის კარიც შეანგრია და დონა ელვირის გული მოიგო.

სგანარელი: ჩემთვის კი ყოველივე ცხადზე უცხადესია. შენც რომ ჩემსავით იცნობდე მის ცბიერებას, არაფერს გაიკვირებდი. დონა ელვირზე გული აიყარა-მეთქი, ამას დარწმუნებით ვერ ვიტყვი. შენც იცი, რომ ადრე გამომავზავნა აქეთ; მისი ჩამოსვლის შემდეგ კი ჯერ არ გვისაუბრია. მაგრამ *inter nos*¹ დარჩეს, ჩემი პატრონი, დონ ჟუანი, ყველაზე დიდი ნაძირალაა, ვინც კი ოდესმე დედამინის ზურგს უტარებია. ცოფიანი ძალღია, ეშმაა, ურწმუნო თურქია, მწვალებელია, რომელსაც არც სამოთხისა სწამს, არც ჯოჯოხეთისა და არც ჯადო-თილისმისა. ველური მხეცია, ეპიკურელი ღორი და ნამდვილი სარდანაპალი, რომელსაც ვერც ვერაფერს შეაგონებ და ვერც ვერაფერს დაუმტკიცებ. ჭკუის სწავლებას დაუნყებ თუ არა,

¹ *Inter nos* – ლათ. ჩვენ შორის.

წამსვე წაუყრუებს. არც რაიმეს გაგიგონებს და ჩვენი რწმენაც ფეხებზე ჰკიდია. აი, ხომ ამბობ, ჩემი ქალბატონი მოიყვანა ცოლადო. მერწმუნე, საკუთარი ვნების დასაოკებლად შენს ქალბატონს კი არა, შენც, თქვენს ძაღლებსაც და კატებსაც დაგიმტკიცებდათ სიყვარულს. არაფრად უღირს, ჯვარი დაინეროს. ლამაზმანებს სწორედ ამ საკენკით იტყუებს. ოჯახის ქალი იქნება თუ შინაბერა, უჩინო თუ ჩინიანი, ქალაქელი თუ გლეხი – გარჩევა არ იცის. მარტო იმათი სახელების ჩამოთვლას რომ მოვყვე, ვინც კი ოდესმე ცოლად ჰყოლია, საღამომდე ვერ ჩავათავებ. გიკვირს განა? ვხედავ, ფერიც გეცვალა. ჯერ სადა ხარ! ეს პორტრეტის უბრალო მონახაზია მხოლოდ, შენ მთლიანი სურათი უნდა ნახო! ისიც არ დაივიწყო, რომ ურჯუკი ხასიათი აქვს. მასთან ყოფნას ეშმაკის სამსახური მიჯობს. ბევრჯერ ვინატრე, ჯანდაბაშიც გადახვენილა-მეთქი. მერწმუნე, დიდგვაროვანი ნაძირალა საშინელი ასატანია. მაგრამ მინდა, არ მინდა, უნდა ვუერთგულო, თუმცა კი მძაგს. შიში გრძნობებს მითოკავს და მაიძულებს,

ისიც კი გავამართლო, რაც სრულიად არ მეპიტნავენა. აგე, აქეთ მოდის. უმჯობესია, გავიყაროთ. ერთი კი გაზსოვდეს: ყოველივე გულწრფელად გიბხარი და ვგონებ, ცოტა კიდევ ავჩქარდი. მაგრამ იცოდე, ერთმა სიტყვამაც რომ მიაღწიოს მის ყურამდე, ხატზე დავიფიცებ, იცრუა-მეთქი.

გამოსვლა მეორე

დონ ჟუანი, სგანარელი

დონ ჟუანი: ვის ელაპარაკებოდი? თუ არ
ვცდები, დონა ელვირას მსახური უნდა ყო-
ფილიყო.

სგანარელი: დიახ, რაღაც ამისდაგვარი.

დონ ჟუანი: რაო? მართლა ის იყო?

სგანარელი: სწორედ რომ ის გახლდათ.

დონ ჟუანი: როდის ჩამოსულა?

სგანარელი: გუშინ საღამოს.

დონ ჟუანი: რამ ჩამოიყვანა?

სგანარელი: თქვენც კარგად მოგეხსენე-
ბათ, რაც ანუხებს.

დონ ჟუანი: ჩვენი გამომგზავრება ხომ არა?

სგანარელი: პირდაპირ ცოცხალ-მკვდარია. ჩემგან სურდა მიზეზის გაგება.

დონ ჟუანი: მერედა, რა უთხარი?

სგანარელი: არაფერი ვიცი-მეთქი.

დონ ჟუანი: კარგი, მაგრამ შენ რაღას ფიქრობ? როგორ გგონია, რატომ წამოვედით?

სგანარელი: მე თუ მკითხავთ, ნუ მინყენთ და მგონია, ახალი სიყვარული გაგიჟდათ ტანში.

დონ ჟუანი: ასე ფიქრობ?

სგანარელი: დიახ.

დონ ჟუანი: გამოცანა გერგება. გამოგიტყდები, ერთმა ქალმა სრულიად დამაზინყა დონა ელვირი.

სგანარელი: მაღალო ზეცავ! ხუთი თითით გიცნობთ. ისიც ვიცი, როცა კი საქმე ქალებს უხება, ბადალი არ მოგეპოვებათ.

ფუტკარივით დაფრენთ ერთიდან მეორე-ზე, მოსვენება არ გაქვთ.

დონ ჟუანი: განა სწორად არ ვიქცევი?

სგანარელი: ეჰ! ბატონო ჩემო...

დონ ჟუანი: ჰო, რაო? თუ დაინყე, დაამთავრე კიდევც.

სგანარელი: თქვენი ნება თუ ასეთია, სწორი ბრძანდებით. თუ არადა, მაშინ სხვა საქმეა.

დონ ჟუანი: ლაპარაკს არვინ გიშლის. რაც სათქმელი გაქვს, თქვი.

სგანარელი: თუ ნამდვილი გნებავთ, ჩემო ბატონო, პირდაპირ გეტყვით, თქვენი საქციელი არ მომნონს. ნამდაუნუმ ქალების შეყვარება საძაგლობაა და მეტი არაფერი.

დონ ჟუანი: რაო? შენ გინდა რაიმე და დამოდ მივეჯაჭვო პირველს ვედრს, მთელი სამყარო ერთს და სხვა ქალისკენ დო? კარგი კია, მე და ჩემი

დაც ყალბი პატიოსნების გულისთვის ერთგულებას ვეფიცებოდე ვინმეს, მხოლოდ ერთი გატაცება ვიკმარო და ყმანვილობიდანვე ავუკრძალოთ თავს სხვა ლამაზმანებით ტკბობა! არა და არა! ერთგულება სულელების მონაგონია. ყველა ლამაზ ქალს უფლება აქვს, დაიპყროს ჩემი გული და თუკი შემთხვევით ერთ-ერთ მათგანს სხვებზე ადრე შევხვდი, იმ სხვებმა რაღა დააშავეს? ჩემი თუ გინდა, სილამაზე, სადაც არ უნდა შემხვდეს, ყველგან მხიბლავს და მის ნაზ გამონწვევას არც ვუძალიანდები. ვერც ვინმე ლამაზმანის სიყვარული მაიძულებს სხვებს უსამართლოდ მოვექცე. მზად ვარ, ყველას ღირსეული მივაგო და არავის დავაკლებ იმას, რასაც ასეთ შემთხვევაში ბუნება ჩვენგან ითხოვს. არა, რაც გულს ესაღბუნება, იმაზე უარს ვერ ვიტყვი. ლამაზი ქალის ერთი გამომწვევი ღიმილი და ათასი გულიც რომ მქონდეს, ყველას შევთავაზებ. აბა, რა შეედრება ახალდაბადებულ გრძნობას: სხვა რომ არა, სიყვარულის ხიბლიც ხომ ცვალებადობაშია. რა არის იმაზე საამო, როცა ათასგვარი პატივისცემით თანდათა-

ნობით მოხიბლავ ლამაზმანის გულს, როცა ნაბიჯ-ნაბიჯ მიიწევე წინ, ან როცა კვნესითა და ოხვრით ამარცხებ გადალიანებულ უბინობას, ერთი-მეორის მიყოლებით ამსხვრევ ყველა დაბრკოლებას, თვით პატიოსნებას, რომელიც ფარად აუფარებია და ხედავ, რომ ისიც მორჩილად მოგყვება იქით, საითკენაც მიგყავს. მაგრამ საკმარისია, ერთხელ მაინც დაიმორჩილო, რომ არც არაფერი გრჩება სათქმელი ან სანატრელი და გრძნობის სიცხოველედ ნელდება. ასეთი სიყვარული წამსვე ძილს მოგგვრის, თუკი არ გამოჩნდა ვინმე სხვა, ვინც სურვილებს გაგიღვიძებს და ახალი გამარჯვებისაკენ მოგიწოდებს. ერთი სიტყვით, ლამაზი ქალის ცდუნებით გამონვეულ სიამოვნებას არაფერი შეედრება და თუ გამარჯვებაზე მიდგება საქმე, მე იმ სარდალს უფრო ვგავარ, ვინც, მარადიულ ლტოლვას აყოლილი, ერთი გამარჯვებიდან მეორისკენ ისწრაფვის. ვერაფერი შეაჩერებს ჩემს სრბოლას: ვინძლო, მთელი სამყარო დავიტიო გულში და, ალექსანდრე მაკედონელისა არ იყოს, ახლა უკვე სხვა სამყაროებს ვნატრობ, რა-

თა კიდევ უფრო ვამრავლო სამიჯნურო
გამარჯვებების ნუსხა.

სგანარელი: ღმერთო ჩემო, რარიგ ჩაა-
რაკრაკეთ! გეგონება, ზეპირად გაგი-
ზუთხავთ, ან პირდაპირ წიგნიდან კითხუ-
ლობთ.

დონ ჟუანი: აბა, ამაზე რაღას იტყვი?

სგანარელი: ვიტყვი რომ... თუმცა რა მეთ-
ქმის. საქმეს ისე შემოატრიალებთ, კაცი
იფიქრებს, მართალიაო, და მაინც დარწ-
მუნებულნი ვარ, რომ ცდებით. თქვენმა
სიტყვებმა სულ დამაბნია. იმდენი კარგი
აზრი მომდიოდა თავში, ახლა კი ვერა-
ფერს ვიხსენებ. მოდით, გადავდოთ. სხვა
დროს წერილობით მოგახსენებთ ჩემს
აზრს.

დონ ჟუანი: კარგსაც იზამ.

სგანარელი: ნებას თუ დამრთავთ, მაში-
ნაც იმას გაგიმეორებთ, რომ უნესო ცხოვ-
რებას ეწევით.

დონ ჟუანი: როგორ ცხოვრებასო, რა თქვი?

სგანარელი: წესიერს, ჩემო ბატონო, სავსებით წესიერს. მაგრამ აი, ვხედავ, თვე ისე არ გავა, რომ არ დაქორწინდეთ.

დონ ჟუანი: აბა, ამას რა ჯობს?

სგანარელი: თქმა არ უნდა, ერთობ სასიამოვნო გართობაა. ამაზე არც მე ვიტყვოდი უარს, ცოდვის ჩადენის რომ არ მეშინოდეს. მაგრამ როცა წმინდა და კურთხეულ საქმეს ესოდენ უდიერად ექცევიტ...

დონ ჟუანი: კარგი, კარგი. ამაზე ნუ ნუხხარ. მე და ზეცა უშენოდაც მოვრიგდებით.

სგანარელი: ღმერთს ვფიცავ, ბევრჯერ მსმენია, ზეცასთან ხუმრობა არავის გასვლია და თავისუფლად მოაზროვნე კაცსაც კეთილი ბოლო არ ელისო.

დონ ჟუანი: კმარა, ბრიყვო, ხომ იცი, არ მიყვარს, როცა ჭკუას მარიგებენ.

სგანარელი: ღმერთმა დამიფაროს, ამას თქვენს გასაგონად არ ვამბობ. თქვენი საქმისა თქვენ უკეთ მოგეხსენებათ. თუკი არაფრისა გნამთ, უეჭველად რაღაც მიზეზიც გექნებათ. მაგრამ განა არ შეგხ-

ვედრიათ ამქვეყნად თავხედი ვინმე, ვინც უმიზეზოდ მრუშობს და თავისუფლად მოაზროვნე კაცის ნილაბსაც მხოლოდ იმიტომ იფარებს, რომ ჰგონია უხდება? ასეთი პატრონი რომ მყავდეს, ნამსაც არ დავახანებდი და პირში მივახლიდი: „როგორ ბედავთ ზეცასთან გახუმრებას? ნუთუ არ გეშინიათ, რომ ესოდენ უდიერად ექცევით იმას, რაც ყველაზე წმიდაა ამქვეყნად? თქვენ, უძლებო ჭიავ, საცოდავო ხოჭო (ამას, თქვენც ხვდებით, იმ პატრონს ვეუბნები), ბედავთ და ლაფში სვრით იმას, რასაც ადამიანები პატივს მიაგებენ. ან იქნებ გგონიათ, რომ თქვენი წარმომავლობა, პუდრწაყრილი და დახუჭუჭებული პარიკი, ფრთიანი ქუდი, მოსირმული კაბა და წითელი ბაფთები (ეს თქვენ არ გეხებათ, იმას ველაპარაკები, მეორეს), იქნებ გგონიათ-მეთქი, რომ ყოველივე ეს ჭკუას გამატებთ, რომ თქვენ ყველაფრის ნება გაქვთ და სიმართლის თქმასაც ვერავინ გაგიბედავთ? მაშ, მე გეტყვით, თქვენი ერთგული მსახური – იცოდეთ, ადრე თუ გვიან ზეცა რისხვად მოევლინება ყველა ურწმუნოს და ისიც კარგად გახსოვდეთ, რომ ბო-

როტ ცხოვრებას ავი დასასრული აქვს. კიდევ...“

დონ ჟუანი: კმარა...

სგანარელი: რაზე ვლაპარაკობდით?

დონ ჟუანი: იმაზე, რომ ერთმა ლამაზმანმა ჩემი გული დაიპყრო და ამ ქალაქშიც მას ჩამოვყევი.

სგანარელი: მერედა, არ გეშინიათ? კომანდორი ხომ სწორედ ამ ქალაქში მოკალით ექვსი თვის წინ?

დონ ჟუანი: რისი უნდა მეშინოდეს? განა პატიოსან ორთაბრძოლაში არ მოვკალი?

სგანარელი: მეტიც რომ არ შეიძლება, პატიოსნად გააცხებინეთ სული. ამ მხრივ სასაყვედურო არაფერი უნდა ჰქონდეს.

დონ ჟუანი: ჰოდა, აკი გამამართლეს კიდევ.

სგანარელი: დიახ, მაგრამ ვეჭვობ, რომ სასამართლოს სულგრძელობამ ნათესავეებისა და მეგობრების რისხვა დააცხროს...

დონ უუანი: ერთი შენც, ნუღარ ვიფიქრებთ მოსალოდნელ უბედურებებზე, მოდი, იმაზე ვისაუბროთ, რაც სიამოვნებას გვანიჭებს. ის მშვენიერი ასული, რომელზედაც გელაპარაკებოდი, ეს-ეს არის დაინიშნა და აქეთ სწორედ საქმრომ წამოიყვანა. სამი თუ ოთხი დღით ადრე, შემთხვევით გადავეყარე ამ წყვილს. ფერი ფერსო, სწორედ მათზე ითქმის. ტრფობის ცეცხლი თითქოს მეც გადმომედო და ჩემი სიყვარულიც სწორედ ეჭვიანობით დაინყო. მუდამ ერთად რომ ვხედავდი, ესეც კი მაღიზიანებდა. ბრაზმა სურვილი გამიორკეცა. ო, რა სიამოვნებით დავარღვევდი მათ სიმშვიდეს და კავშირს, რომელიც ესოდენ მძაფრ ტკივილს აყენებს ჩემს სათუთ გულს. რა არ ვცადე, მაგრამ არაფერი გამომივიდა; ახლა კი, ბოლო ღონეს მივმართავ, საქმრო აპირებს დღეს ზღვაზე გაასირნოს თავისი სატრფო. შენთვის არ მითქვამს, მაგრამ ყოველივე მზად მაქვს. ნავი და ხალხი დავიქირავე. ჰოდა, ქალის გატაცებას წინ აღარაფერი უდგას.

სგანარელი: ო! ჩემო ბატონო!

დონ ჟუანი: რაო? რის თქმას აპირებ?

სგანარელი: ყოველივე კეთილად აგენ-
ყოთ და დარწმუნებული ვარ, სანადელსაც
მიაღწევთ. ამ ნუთისოფელში საკუთარი
სიამოვნების გარდა არაფერზე არ უნდა
იფიქროს კაცმა.

დონ ჟუანი: შენც გაემზადე. იარაღი წამო-
იღე, იქნებ დაგვჭირდეს. (შეამჩნევს დონა
ელვირს) ო! ესლა მაკლდა! სალახანავ, რა-
ტომ არ გამაფრთხილე, აქ თუ იყო?

სგანარელი: არ გიკითხავთ, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: სულ მთლად ჭკუიდან გადა-
სულა. ხედავ, სამგზავრო კაბაც კი არ გა-
მოუცვლია.

გამოსვლა მესამე

დონა ელვირი, დონ ჟუანი,
სგანარელი

დონა ელვირი: იქნებ, მოწყალება მოი-
ლოთ და მიცნოთ, დონ ჟუანი? სხვა თუ არა,
თავის მობრუნება მაინც იკადრეთ.

დონ ჟუანი: ქალბატონო, გამოგიტყდე-
ბით, გონზე ჯერაც ვერ მოვსულვარ. არ
გელოდით.

დონა ელვირი: ამას მეც კარგად ვხედავ.
გაოცებული კი ბრძანდებით, მაგრამ მე
მაინც სხვაგვარ დახვედრას ველოდი. კი-
დევ ერთხელ ვრწმუნდები იმაში, რისი და-
ჯერებაც არ მსურდა. პირდაპირ მანცვიფ-
რებს ჩემი გულუბრყვილობა და გულჩვი-
ლობა. თქვენი ღალატის არ მჯეროდა,

თუმც საბუთი საკმაოზე მეტი მქონდა. არ ვიცი, რას დავაბრალო, იქნებ ჩემს სიკეთეს, ან უფრო ზუსტად სიბრიყვეს? თავს ვიტყუებდი, თვალებს და გონებას ვიბრმავებდი. რას არ ვიგონებდი იმისთვის, რომ ჩემი სიყვარულის წინაშე თქვენი გულგრილობა გამემართლებინა. ამ ნაჩქარევი გამომგზავრების მიზეზებს ვეძებდი, გონების აღმფოთება რომ მიმეჩუმებინა. ამოვად მღრღნიდა სამართლიანი ეჭვი. ყურს არ ვუგდებდი ხმას, ბოროტებაში რომ გადანაშაულებდათ და სიამოვნებით მივენდობოდი იმ ათას სასაცილო მონაჩმას, რომელიც გამართლებდათ და თქვენს უცოდველობას მიმტკიცებდა, მაგრამ ამ შეხვედრამ ჩემს ყოყმანს ზღვარი დაუდო. თქვენმა თვალებმა იმაზე მეტი მითხრა, რისი ცოდნაც მსურდა. და მაინც, თქვენგან ველი მიზეზის ახსნას. გისმენთ, დონ ჟუან. ვნახოთ, როგორ იმართლებთ თავს.

დონ ჟუანი: ქალბატონო, ნება მიბოძეთ, წარმოგიდგინოთ სგანარელი. მან კარგად იცის, რატომაც წამოვედი.

სგანარელი: მე, ჩემო ბატონო! მე არაფერი ვიცი, ღმერთმანი.

დონა ელვირი: დაინყეთ სგანარელ! ჩემთვის სულ ერთია, რომელი ილაპარაკებთ.

დონ ჟუანი: აბა, ყოველივე მოახსენე ქალბატონს.

სგანარელი: კი მაგრამ, რა უნდა ვთქვა?

დონა ელვირი: რადგან გიბრძანებენ, ახლოს მოინით და თქვენი აქ ჩამობრძანების მიზეზი ამიხსენით.

დონ ჟუანი: რაო! ენა ხომ არ გადაყლაპე! იქნებ, პასუხი გვალირსო!

სგანარელი: სათქმელი არაფერი მაქვს. ნუ ინებებთ თქვენი ერთგული მსახურის გაბითურებას.

დონ ჟუანი: უპასუხებ თუ არა, გეკითხები!

სგანარელი: ქალბატონო...

დონა ელვირი: გისმენთ...

სგანარელი (მიუბრუნდება დონ ჟუანს): ბატონო ჩემო...

დონ ჟუანი: თუ ახლაც...

(ემუქრება.)

სგანარელი: ქალბატონო, ჩვენი გამოგზავრების მიზეზი მხედართმთავრები, ალექსანდრე მაკედონელი და სხვა სამყაროები გახლავთ. ეს არის და ეს, ჩემო ბატონო.

დონა ელვირი: დონ ჟუან, ეგებ თქვენ მაინც ამიხსნათ ეს არაჩვეულებრივი საიდუმლოება?

დონ ჟუანი: მართალი თუ გნებავთ, ქალბატონო...

დონა ელვირი: არ გეკადრებათ, დონ ჟუან, მეფის კარზე განვრთნილს, თავის დაცვა არ ძალგიძთ. მსგავს საქმეში განაფული უნდა იყოთ. მებრალებით, ასეთ დღეში რომ ხართ. თქვენი რომ ვიყო, გულუბრყვილო უტიფრობას მოვიხმობდი საშველად! ფიცს მოვყვებოდი, რომ ისევ

ძველებურად გიყვარვართ, რომ არაფერს ძალუძს ტრფობა გაგინელოთ და რომ მხოლოდ სიკვდილი დაგვაშორებს ერთურთს. რატომ არ მეუბნებით, რომ მხოლოდ გადაუდებელმა საქმემ დააჩქარა თქვენი გამომგზავრება და ჩემი გაფრთხილება ველარ მოასწარით. იმასაც დამიმტკიცებდით, რომ თითქოს იძულებული ხართ, რამდენიმე დღე კიდევ დარჩეთ აქ. მე უკან გამაბრუნებდით იმ იმედით, რომ რანამსაც საქმეს მოილევდით, გამომყვებოდით. იმასაც მეტყვოდით, რომ ჩემთან შეყრას ესწრაფვით, და რომ სულის გარეშე შთენილი სხეულის მსგავსად იტანჯებოდით. აი, როგორ უნდა თავის დაცვა! თქვენ კი ენა ჩაგივარდათ.

დონ ჟუანი: უნდა გამოგიტყდეთ, პირმოთნეობა ჩემი ხელობა არ გახლავთ, ქალბატონო. პირდაპირობა და გულწრფელობა მჩვევია მუდამ და ყველგან. ვერც იმას გეტყვით, ძველებურად მიყვარხართ, მუდამ თქვენს ნახვას ვესწრაფი-მეთქი. დღესავით ნათელია, რომ გამოგექეცით. თუმცა ამას სხვა მიზეზიც ახლავს. საქმე

თქვენ რომ გგონიათ, ისე არ არის. საკუთარმა სინდისმა შემანუხა. მივხვდი, რომ ჩვენი ერთად ყოფნა მკრეხელობა იქნებოდა. ეჭვი გამიჯდა და თვალი ამიხილა ჩემს წარსულზე. ვიფიქრე, ცოლად რომ შევიერთო, დედათა მონასტერი უნდა დათმოს და ალთქმაც უნდა დაარღვიოს-მეთქი. ზეცა კი, მოწყალე ქალბატონო, ასეთ ცოდვას არ გვაპატიებს. ციური რისხვისა შემეშინდა და შეცდომების მონანიება განვიზრახე. ჩვენი ცოლქმრობა შენიღბული მრუშობა იქნებოდა და ორთავეს ღვთის რისხვა დაგვატყდებოდა თავს. ამიტომაც გადავწყვიტე, დამევიწყებინეთ და თქვენც საშუალება მოგეცით, ისევ ძველი ბორკილები აგესხათ. ნუთუ წინ აღუდგებით ამ სათნო აზრს? შეგიძლიათ კი მაიძულოთ, დაგტოვოთ ჩემთან და ამით ღვთის რისხვა დავიმსახურო? ნუთუ...

დონა ელვირი: ახლა ჩემთვის ყოველივე ნათელია. საუბედუროდ, გვიაანდაა და ახლა უიმედობის გარდა აღარაფერი დამრჩენია. მაგრამ მინდა იცოდეთ – ბოროტმოქმედება დაუსჯელი ვერ გადარჩება და

ზეცა, რომელსაც აგრერიგად აგდებულად ელლაბუცებით, ჩემი სახელით შურს იძიებს თქვენს სიმდაბლეზე.

დონ ჟუანი: სგანარელ, გესმის? ზეცით გვაშინებენ!

სგანარელი: ვერ მოგართვეს! ლაჩრები როდი გახლავართ!

დონ ჟუანი: ქალბატონო...

დონა ელვირი: კმარა. აღარაფრის გაგონება აღარ მსურს. რაც მოვისმინე, ისიც მეყოფა. საკუთარ სირცხვილზე მელაპარაკებოდით და მეც გისმენდით – ამაზე მეტი სულმოკლეობა გაგონილა? კეთილშობილ ადამიანს იმთავითვე უნდა მიელომტკიცე გადაწყვეტილება. ნუ გგონიათ, რომ შეგრისხავთ, ან შეგაჩვენებთ. არა, ფუჭად არ გავხარჯავ ჩემს რისხვას. შურისძიების უამიც დადგება. გიმეორებთ, ჩემ მაგიერ ზეცა იძიებს შურს. და თუკი ზეცის რიდი არა გაქვთ, შეურაცხყოფილი ქალის რისხვისა მაინც გეშინოდეთ!

გამოსვლა მეოთხე

დონ ჟუანი, სგანარელი

სგანარელი (თავისთვის): სინდისის ქენჯნამ
მაინც შეანუხოს.

დონ ჟუანი (ცოტა ხანს ჩაფიქრდება): ახლა კი
ჩვენი გეგმის აღსრულებაზე ვიფიქროთ.

სგანარელი (თავისთვის): ო, ღმერთო. ეს რა
საშინელ კაცს გადამკიდე!

მეორე მოქმედება

სცენა წარმოადგენს ზღვის ნაპირს.

გამოსვლა პირველი

შარლოტი, პიერო

შარლოტი: ბედად მიგისწრია, პიერო.

პიერო: მეც ამას არ ვამბობ. ეშმაკმა და-
ლახვროს, ცოტაც და ორივენი დაიხრჩო-
ბოდნენ.

შარლოტი: დილის ქარმა ააყირავა ნავი?

პიერო: დამაცა, შარლოტ. ყველაფერს და-
ლაგებით აგისხნი: პირველმა ხომ მე შე-
ვამჩნიე ისინი. დიახაც, პირველი მე ვიყა-
ვი. სქელუა ლუკას ვედლაბუცებოდი
ზღვის ნაპირზე: ერთმანეთს ტალახის
გუნდებს ვესროდით თავში. შენც ხომ იცი,
სქელუა ლუკა რას არ მოიფიქრებს, ჰოდა,
არც მე ვამბობ უარს გართობაზე. აი, ასე
ვთამაშობთ, ვთამაშობთ და, უცებ, ვხედავ,

წყალში რაღაცა ფართხალებს და რის ვაი-
ვაგლახით ჩვენკენ მოცურავს. მერე,
უცებ, ვხედავ, რომ ველარაფერს ველარ
ვხედავ. „ეი, ლუკა, – ვეუბნები, – მგონი,
ვილაც მოცურავს.“ „მოგცლია, – მეუბნე-
ბა, – თვალი გატყუებს, შე ბრუტიანო.“
„ხატზე დავიფიცებ, – ვეუბნები, – ბრუტი-
ანო კი არა, ნამდვილად ადამიანები არი-
ან.“ „ვერ მოგართვეს, – მეუბნება, – ლიბ-
რი გადაგეკრა თვალზე“. „სანაძლეს ჩა-
მოვდივარ, – ვეუბნები, – რის ლიბრი, რა
ლიბრი, – ვეუბნები, – ორნი არიან და პირ-
დაპირ ჩვენკენ უჭირავთ გეზი.“ „ემშაკსაც
ნაუღიხარ, – მეუბნება, – დავნაძლევდეთ,
რომ იგონებ.“ „თუ ასეა, ათი სუ ჩამოდი, –
ვეუბნები.“ მოდისო, მეუბნება, აჰა, ჩამო-
ვედიო. მეც არ დავახანე, ავიღე და დავყა-
რე მიწაზე ოთხი პარიზული სუ, ხუთიც
ტურენული ზედ მივაყოლე – აი, ასე, ერთი
დაკვრით, თითქოს ჭიქა ღვინო გადავყლა-
პე. ხომ იცი, რა ფიცხიც ვარ, არაფერს და-
გიდევ, აქ კი, ვხედავ, ნალდი საქმეა. თუ
ვინმე მოვიგდე ხელთ, იცოცხლე, ვაჩვენ-
ებ თავისას. ფულის დადება ძლივს მო-
ვასწარი, რომ ვხედავ, აი, ახლა შენ რომ

გხედავ ისე, ორი კაცია წყალში და შველას ითხოვს. ამის დანახვა იყო და მთელ ფულს ხელი წამოვავლე. „აბა, ლუკა, – ვეუბნები, – ხომ ხედავ, საშველად გვიხმობენ. მოვუსვათ.“ არაო, მეუბნება, თავშიც ქვა უხლიათ, ფული დამაკარგვინესო. დავანამუსე, რა არ ვუთხარი, ასე იყო თუ ისე, დავიყოლიე, ნავში ჩავჯექით და რის ვაივავლახით ამოვართრეთ წყლიდან ორივენი. მერე ჩემთან წავიყვანე. ტანსაცმელი გაიხადეს და დედიშობილა ცეცხლს ეფიცხებოდნენ. მალე კიდევ ორი შემოუერთდათ. იმათ თავისით გამოეცურათ. მერე ის იყო და მათურიანიც მოვიდა. მოვიდა და არშიყობაც წამოუწყეს. ეს იყო და ეს, ჩემო შარლოტ.

შარლოტი: თუ არ ვცდები, პიერო, ადრე ისიც თქვი, ერთი მათგანი ლამაზი კაციაო.

პიერო: ჰო, ბატონზე გეუბნებოდი. ეტყობა, დიდი კაცია, ოქრომკედით ნაქარგი კაბა აცვია. მსახურებს რომ შეხედო, ისინიც ბატონები გეგონება. მაგრამ მე რომ არ მიმესწრო, არც ბატონიშვილობა უშველიდათ და არც დიდკაცობა.

შარლოტი: ოჰო, ერთი ამას დამიხედე!

პიერო: ღმერთს გეფიცები. გათავებული იყო მაგათი საქმე.

შარლოტი: ახლაც დედიშობილა ზის შენს სახლში ის ბატონი?

პიერო: ვერ მოგართვეს! მსახურებმა ჩემ თვალწინ გამოაწყვეს. პირველად ვნახე, კაცი ასე იკაზმებოდას. აქეთ მოსაჭერე-ბიო, იქით კიდევ ღილებიო... რას არ მოიგონებენ ეს კარისკაცები! თავგზა ამეზნა, მარტო ამის დანახვაზე დავქაჩე თვალები. იცი, თმას თავზე კი არ იმაგრებენ, პირდაპირ ჩაჩივით იცვამენ. ახლა სახელოებს არ იკითხავ? ისეთი ფართოა, ორთავეს დაგვიტევს. შარვლის უბის მაგივრად რალაც წინსაფარი აუფარებიათ, დიდმარხვასავით გრძელი და უშველებელი. კამზოლი ჭიპამდეც არ სწვდებათ, საყელოს ნაცვლად კი ფართო, ჭრელი ხილაბანდი მოუხვევიათ, ოთხი, ფაშვამდე ჩამოგრძელებული ფოჩით. სახელოებზედაც უამრავი მაქმანი აქვთ. შარვლები ვეებერთელა კასრებს მიუგავთ. სადაც კი რამე ადგილი

უნახავთ, პატარ-პატარა ბაფთები დაუბნევიათ. ფეხსაცმელებიც ყელიდან ლანჩებამდე ასეთი ბაფთებითაა განწყობილი და ისეა შეკერილი, რომ მათი ჩაცმა და კისრის წატეხვა ერთი იქნება.

შარლოტი: ღმერთმანი, მართლაც ღირს ამის ნახვა.

პიერო: მოიცა, შარლოტ, კიდევ რაღაც უნდა გითხრა.

შარლოტი: გისმენ.

პიერო: იცი რა, შარლოტ, რაც გინდა, ის იფიქრე. მაგრამ აი, როგორც ამბობენ, გული უნდა გადაგიხსნა. შენც კარგად იცი, რომ მიყვარხარ. ჰოდა, ცოლად უნდა წამომყვე. ერთი ესეცაა, ცოტა არ იყოს, ნაწყენიც კი ვარ შენზე.

შარლოტი: ეს კიდევ რატომაო?

პიერო: იმიტომ, რომ მამბრაზებ, მართალს გეუბნები.

შარლოტი: აღარ იტყვი, რას მემართლები?

პიერო: არ გიყვარვარ. მორჩა და გათავდა.

შარლოტი: სულ ეგ იყო?

პიერო: მეტი რაღა გინდა?

შარლოტი: იცხი რა, ჩემო კარგო, ყურები ნუ გამომიჭედე. მუდამ ერთსა და იმავეს მიმეორებ.

პიერო: ჰო, ერთსა და იმავეს გიმეორებ, იმიტომ, რომ ჩვენ შორის მუდამ ერთი და იგივეა. ჰოდა, ერთი და იგივე რომ არ იყოს, მაშინ ერთსა და იმავეს აღარ გაგიმეორებდი. ხომ გაიგე?

შარლოტი: რას მემართლები! რას მთხოვ?

პიერო: ეშმაკმა დალახვროს. მინდა, რომ გიყვარდე.

შარლოტი: მერედა, არ მიყვარხარ?

პიერო: არა, არ გიყვარვარ. მე კი შენთვის ლამისაა საკუთარი ტყავიდან გამოვძვრე. გზაზე მენწრილმანეს დავლანდავ თუ არა, ბაფთების საყიდლად თავქუდმოგლეჯილი გავრბივარ. შაშვების დასაჭერად ხეებზე ძრომიალთ მუხლისთავეები გადა-

ვითყავე. დაბადების დღე გაქვს და მუსიკოსებს გაახლებ. შენც არ მომიკვდე, შეაყარე კედელს ცერცვი. იცი, რას გეტყვი, შარლოტი, აბა, სადაური სინდისია, ასე ექცეოდე იმას, ვისაც შენზე მზე და მთვარე ამოსდის.

შარლოტი: მეც ხომ მიყვარხარ, ჩემო კარგო.

პიერო: ესეც თუ სიყვარულია და...

შარლოტი: ერთი მითხარი, როგორღა მოვიქცე?

პიერო: ისე უნდა მოიქცე, როგორც ნამდვილ შეყვარებულს შეჰფერის.

შარლოტი: მე რა, ყასიდად მიყვარხარ?

პიერო: სწორედაც რომ ასეა. როცა ვინმე გიყვარს, ამას ყველა ამჩნევს. ვისაც შეიყვარებ, იმას მოსვენებაც არ უნდა მისცე. აგე, აბა, ერთი ნახე, რარიგ უყვარს ზონზროხა თომასს თავისი რობენი. რას არ უკეთებს, როგორ არ აწვალებს. ისე არ ჩაუვლის, კინკრიხოში არ წამოარტყას. აი, ამას წინათ სკამი გამოაცალა და მიწაზე

მოადენინა ზღართანი. ასეთი სიყვარული
მესმის! შენ კი ერთი ზედმეტი სიტყვა არ
გემეტება ჩემთვის. თევზივით დუმხარ,
ბარე ოცჯერ რომ გაგიარო გვერდით, წარ-
ბსაც არ შეიხრი, ხელის წამორტყმას ვინ-
ლა ჩივის. აბა, ასე სად გაგონილა? ძალიან
გულცივი ვინმე ხარ, მე და ჩემმა ღმერთმა.

შარლოტი: ვერას გააწყობ. რას იზამ, ასე-
თი გუნებისა ვარ და სხვაგვარად არც შე-
მიძლია.

პიერო: გუნება რა შუაშია? როცა ვინმე
გიყვარს, უნდა კიდევ აგრძნობინო.

შარლოტი: როგორც შემიძლია, ისე მიყ-
ვარხარ. თუ არ მოგწონს, მიდი და სხვა შე-
იყვარე.

პიერო: ერთი ამას დამიხედეთ! ახლა მე
აღარ მკითხავ? რომ გიყვარდე, განა ამას
მეტყვოდი?

შარლოტი: აბა, რა გამინყალე გული?

პიერო: ფუი ეშმაკს, კი მაგრამ, რას მემარ-
თლები? ალერსიანი იყავი-მეთქი, მეტი
ხომ არაფერი მითხოვია.

შარლოტი: ჰოდა, თუ ასეა, მაშინ თავს ნულარ მამბებრებ. რა იცი, იქნებ სიყვარული თავისითაც მოვიდეს, ფიქრისა და სიტყვების გარეშე.

პიერო: დაჰკა ხელი!

შარლოტი: აჰა!

პიერო: პირობა მომეცი, რომ ცოტა უფრო მეტად შემეყვარებ.

შარლოტი: ვეცდები, მაგრამ ხომ იცი, ძალად სიყვარულიც არ შეიძლება. პიერო, ეს ხომ არ არის ის ბატონი?

პიერო: ჰო, ის გახლავს.

შარლოტი: რა ლამაზია. მადლი ღმერთს, რომ არ დაიხრჩო.

პიერო: ახლავე მოვბრუნდები, ერთ ჭიქა ღვინოს გადავკრავ, ეგებ გულზე მომემუვას.

გამოსვლა მეორე

დონ ჟუანი, სგანარელი,
შარლოტი

დონ ჟუანი: ხელი მოგვეცარა, სგანარელ. ამ ქარიშხალმა ნავიც აგვიტრიალა და გეგმაც ჩაგვიშალა. ისე კი, მართალი თუ გინდა, ამ გლეხის ქალმა, აი, ახლა რომ დავშორდი, ცოტა არ იყოს, უნამლა ჩემს უბედობას. მისმა სილამაზემ დილანდელი მარცხი გადამავიწყა. ხელიდან არ უნდა გავუშვა, მგონი კიდევ მოვხიბლე და მიზანთან ახლოს ვარ.

სგანარელი: მართლაც რომ მაოცებთ, ბატონო, ძლივს განსაცდელს თავი დააღწიეთ და იმის მაგივრად, რომ გადარჩენისთვის ზეცას მადლობა მოახსენოთ, გსურთ, ძველებური ოინებით ისევ მისი რისხვა დაიტეხოთ თავს. (დონ ჟუანი ემუქ-

რება.) აბა, აბა, გეყოფა, გაიძვეერავ, თვითონაც არ იცი, რას როშავ, შენმა ბატონმა კი კარგად უწყის, რასაც იქმს. გზას გავუდგეთ.

დონ ჟუანი (*შეამჩნევს შარლოტს.*): ოჰო! ეს გლეხის გოგო აქ საიდან გაჩნდა, სგანარელ? გინახავს მსგავსი სილამაზე? იმ პირველს არაფრით ჩამოუვარდება. ჰა, რას იტყვი?

სგანარელი: მართალი ბრძანდებით. (*თავისთვის*) აი, ახალი საქმეც იშოვა.

დონ ჟუანი (*შარლოტს*): რას უნდა ვუმადლოდე ამ სასიამოვნო შეხვედრას? განა აქაც, ტრიალ მინდორში, ხეებსა და კლდეებს შორისაც არიან თქვენებრ ლამაზი ასულები?

შარლოტი: როგორც ხედავთ, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: ამ სოფლიდან ბრძანდებით?

შარლოტი: დიახ, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: მაშ, აქ ცხოვრობთ?

შარლოტი: დიახ, ბატონო.

დონ ჟუანი: რა გქვიათ?

შარლოტი: თქვენის ნებართვით, შარლოტი.

დონ ჟუანი: რა ლამაზია! თვალებიც როგორ უბრწყინავს!

შარლოტი: ნუ მარცხვენთ, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: ჭეშმარიტების მოსმენა განა სირცხვილია? სგანარელ, რას გაჩუმებულხარ? გინახავს მეტი მშვენიერება? შემოტრიალდით, გეთაყვა. ო, რა წელია! აბა, ერთი თავი ასწიეთ! ო, რა ნაზი სახე გაქვთ. თვალებიც ვნახოთ! ო, მშვენიერია! აბა, ერთი კბილებიც მაჩვენეთ, ძვირფასო! თითქოს სიყვარულს ითხოვენ. ტუჩებიც რა ვნებისმომგვრელად გიელავთ. არაფერი მეთქმის. მომხიბლეთ და ეგ არის. ასეთი მშვენიერი ასული ჯერაც არ შემხვედრია.

შარლოტი: რაც გენებოთ, ისა თქვით, მე კი მგონია, რომ დამცინით.

დონ ჟუანი: დაგცინით? ღმერთმა დამი-
ფაროს! თქვენდამი სიყვარული მალაპა-
რაკებს. მერნმუნეთ, ყოველივეს გულწრ-
ფელად მოგახსენებთ.

შარლოტი: თუ ასეა, მადლობის მეტი რა
მეთქმის.

დონ ჟუანი: აბა, რას ბრძანებთ! ჩემი სა-
მადლობელი რა გაქვთ? თქვენს სილამა-
ზეს უმადლოდეთ!

შარლოტი: ჩემო ბატონო, ისე ლამაზად ლა-
პარაკობთ, რომ არც კი ვიცი, რა გიპასუ-
ხოთ.

დონ ჟუანი: სგანარელ, აბა ერთი ამ ხელეებს
დააკვირდი!

შარლოტი: ეჰ! ჩემო ბატონო, ხედავთ, რა
ჩაშავებულია.

დონ ჟუანი: რას ამბობთ! უნატიფესი თი-
თები გაქვთ. ნება მომეცით, ხელზე გეამ-
ბოროთ!

შარლოტი: მეტისმეტი პატივია, ბატონო.
ადრე რომ მცოდნოდა, დავიბანდი მაინც.

დონ ჟუანი: ერთი ეს მიბრძანეთ, მშვენიერო შარლოტი, გათხოვილი ხომ არ ბრძანდებით?

შარლოტი: არა, ჩემო ბატონო. მაგრამ სადაცაა პიეროზე უნდა ვიქორწინო. ჩემი მეზობლის – სიმონეტას შვილი გახლავთ.

დონ ჟუანი: რაო? ვილაც გლახუჭას ცოლი უნდა გახდეთ? ეს ხომ თქვენი სილამაზის შეურაცხყოფა იქნება. თქვენ სოფელში საცხოვრებლად არ დაბადებულხართ. მერწმუნეთ, უკეთეს ხვედრს იმსახურებთ. ჩანს, ზეცამ საგანგებოდ წარმომგზავნა, რათა ამ ქორწინებას ხელი შევუშალო და საკადრისი მივუზლო თქვენს მშვენიერებას. შარლოტი, მთელი გულით მიყვარხართ და, თუ თქვენი ნებაც იქნება, ამ მიყრუებულ ადგილს მოგაცილებთ. რა თქმა უნდა, ერთი დანახვით კი შემიყვარდით, მაგრამ მერედა რა? მხოლოდ და მხოლოდ თქვენი მშვენიერებაა ამის მიზეზი და თუკი სხვა ქალის შეყვარებას ექვსი თვე მაინც უნდა, თქვენი თხუთმეტ წუთშიც შეიძლება.

შარლოტი: აღარც კი ვიცი, რა ვქნა. თქვენი სიტყვები მსიამოვნებს და გულთ მინდა, რომ გენდოთ. მაგრამ მუდამ ამას მიჩიჩინებდნენ, ბატონებს არ ენდო, მაცდურნი არიან და სულ ქალიშვილების ცდუნებისკენ უჭირავთ თვალიო.

დონ ჟუანი: ჩემზე ასე ნუ იფიქრებთ. იმ ბატონების რიცხვს არ ვეკუთვნი.

სგანარელი (თავისთვის): ისე თავი დაგიმშვენდა.

შარლოტი: იცით, ჩემო ბატონო, ცუდია, როცა გატყუებენ. მე ერთი ღარიბი გლეხის გოგო ვარ, მაგრამ პატიოსნებას ვუფრთხილდები და სახელის დაკარგვას სიცოცხლის დაკარგვა მირჩევნია.

დონ ჟუანი: განა ასეთი ავი სული ვარ, რომ თქვენისთანა ქალიშვილი ვაცდუნო? ან ისე როგორ გავბოროტდები, რომ თქვენი ნდობით ვისარგებლო? არა და არა! ჩემი ღირსება და სინდისი ამის ნებას არ მომცემს. სულთ ხორცამდე მიყვარხართ და ჩემს სიმართლეში რომ დაგარწმუნოთ,

იმასაც გეტყვით, თქვენი ცოლად მოყვანა გადავწყვიტე. მეტი რაღა გითხრათ? ჩემი სიტყვის თავდები, აი, ეს კაცი გახლავთ.

სგანარელი: დიახ, დიახ, ნურაფრის გეშინიათ – როცა კი მოისურვებთ, წამსვე ჯვარს დაიწერს.

დონ ჟუანი: შარლოტ, თქვენ ჯერ კიდევ არ მიცნობთ. განა უსამართლობა არ არის, სხვების საქციელით იმსჯელოთ ჩემზე? შეიძლება მართლაც არიან ისეთები, მუდამ ქალიშვილების შეცდენაზე რომ ფიქრობენ. მე მათში ნუ გამრევთ. ენდეთ ჩემს გულწრფელობას. თქვენს პატიოსნებას თქვენი სილამაზე უდგას მცველად. ასეთი ეჭვი გულში არც უნდა გაივლოთ. იმ ქალებს სულ არ ჰგავხართ, ვისი შეცდენაც ადვილად შეიძლება. მე კი უმალ გულს გავიპობ, ვიდრე თქვენს ლალატს განვიზრახავ.

შარლოტი: არ ვიცი, ღმერთმანი, მართალს ამბობთ თუ არა, მაგრამ მაინც გენდობით.

დონ ჟუანი: არც შეცდებით. კიდევ გიმეორებით ჩემს წინადადებას. თანახმა ხართ თუ არა, ჩემი მეუღლე გახდეთ?

შარლოტი: დიახ, თუკი დეიდაჩემსაც დაითანხმებთ.

დონ ჟუანი: თუ ასეა, ხელი მომეცით.

შარლოტი: გემუდარებით, არ მომატყუოთ, ხომ ხედავთ, გენდობით და ცოდვით სული არ დაიმძიმოთ.

დონ ჟუანი: კიდევ ეჭვობთ? გსურთ, საშინელი აღთქმა დაგიდოთ? დე, ზეცამ...

შარლოტი: ღმერთო ჩემო, ნუ იფიცებთ, ისედაც მჯერა.

დონ ჟუანი: მაშ, თუ ასეა, თანხმობის ნიშნად შეამბორეთ.

შარლოტი: ჯვრისწერას დაველოდოთ. მეტრე კი, რამდენსაც მოისურვებთ, იმდენს გააკოცებთ.

დონ ჟუანი: თქვენი ნებაა, ძვირფასო. მეც ის მსურს, რასაც თქვენ ინებებთ. ხელი მიბოძეთ, რომ ჩემი ტრფობა ამბორით მაინც გამოვხატო...

გამოსვლა მესამე

დონ ჟუანი, სგანარელი,
პიერო, შარლოტი

პიერო (ხელს ჰკრავს დონ ჟუანს, რომელიც შარლოტს კოცნის): აბა, აბა, ეგეთები არ იყოს! ძალიან კი შეხურებულხართ, ციება არ შეგეყაროთ!

დონ ჟუანი (უხეშად უბიძგებს პიეროს): ეს თავხედი ვინლაა?

პიერო (ჩადგება დონ ჟუანსა და შარლოტს შორის): განზე მიდექით და ჩვენს საცოლეებს შეეშვით.

დონ ჟუანი (კვლავ უბიძგებს პიეროს): რა ხეპრე ვინმეა!

პიერო: ეშმაკმა დალახვროს, რას მირტყამთ, რომ მირტყამთ?

შარლოტი (ხელს ჰკიდებს პიეროს): დანყნარ-
დი, პიერო.

პიერო: როგორ თუ დანყნარდე? ნებას არ
მივცემ!

დონ ჟუანი: ერთი ამას დამიხედეთ!

პიერო: ჰო, რაო? რადგან აზნაური ბრძან-
დებით, შეგიძლიათ ცხვირწინ აგვნაპნოთ
საცოლეები, არა? ვერ მოგართვეს,
თქვენს დედაკაცებს მოუარეთ.

დონ ჟუანი: რაო?

პიერო: დიახაც! (დონ ჟუანი სილას გარტყამს)
აბა, აბა, რას მირტყამთ? (დონ ჟუანი ხელმეო-
რედ გარტყამს) ეშმაკმა დალახვროს! (დონ
ჟუანი კიდევ ურტყამს) ეშმაკმა წაილოს თქვე-
ნი თავი და ტანი! განა საქმეა, პატიოსან ადა-
მიანებს რომ ცემთ? დახრჩობას გადაგარ-
ჩინეთ და, აჰა, ესეც თქვენი სამადლობელი.

შარლოტი: ნუ წყრები, პიერო!

პიერო: დიახაც რომ გავწყრები. შენც კარ-
გი ვინმე ხარ. რაებს აბედინებ?

შარლოტი: პიერო, საქმე სხვაგვარადაა. ამ ბატონს ჩემი ცოლად შერთვა სურს. აბა, ეგ რა სანყენია?

პიერო: ეს როგორ? ელოდე! ჩვენ ხომ დანიშნულები ვართ?!

შარლოტი: მერედა რა. თუ მართლა გიყვარვარ, კიდევ უნდა გიხაროდეს, რომ მალე ქალბატონი გავხდები.

პიერო: დიდი შეღავათია! მიჯობს, მოკვდე, ვიდრე სხვას მითხოვდე.

შარლოტი: კარგი, პიერო, კმარა. ქალბატონი თუ გავხდი, შენც რამეს გამორჩები: ყველსა და კარაქს მხოლოდ შენგან ვიყიდით.

პიერო: ორჯერ მეტიც რომ შემადლიოთ, ჩემგან ვერაფერს ეღირსები. მაგრად კი დაუბიხარ! ეშმაკმა დალახვროს, ადრე რომ მცოდნოდა, თითსაც არ გავანძრევდი მის საშველად. ერთს კარგადაც ვუთავაზებდი ნიჩაბს.

დონ ჟუანი (დასარტყმელად უახლოვდება პიეროს): რაო, რა ბრძანეთ?

პიერო (შარლოტს ამოეფარება): არავისიც არ მეშინია.

დონ ჟუანი (გვერდს აუვლის შარლოტს და პიეროს უახლოვდება): აბა, მაშ, ვნახოთ !

პიერო (გაურბის დონ ჟუანს და ახლას სხვა მხრიდან ეფარება შარლოტს): ყურებზე ხახვი არ დამაჭრათ!

დონ ჟუანი (გაედევნება პიეროს): აბა, დამაცადე!

პიერო (ისევ შარლოტს ამოეფარება): თქვენისთანები მინახავს?!

დონ ჟუანი: ოჰო!

სგანარელი: მოეშვით, ჩემო ბატონო! ცოდვას ნუ ჩაიდენთ! (მოჩხუბრებს შუა ჩადგება და პიეროს მიუბრუნდება) ყური მათხოვე, ჩემო კარგო. სადაც არა სჯობს, გაცულა სჯობს... შენც რაღას ეპასუხები?

პიერო (გვერდით ჩაუვლის სგანარელს და ამყად მიმართავს დონ ჟუანს): სადაც თქვენი დაიკვეხნოთ, იქ ჩემიცა თქვით.

დონ ჟუანი (ხელს მოუქნევს პიეროს): ჭკუას გასწავლი! (პიერო თავს ხრის და სილა სგანარელს ხვდება.)

სგანარელი (უყურებს წახრილ პიეროს): ჭირსაც წაუღიხარ!

დონ ჟუანი (სგანარელს): ესეც შენ. არამკითხე მოამბეო, ხომ გაგიგია...

პიერო: ახლა კი წავალ და ყოველივეს დეი-დამისს ვუამბობ.

დონ ჟუანი: მაშ ასე, ცოტა ხანში უბედნიერესი ადამიანი ვიქნები და ამქვეყნად არც არაფერი მეგულება ისეთი, რაშიც ჩემს ბედნიერებას გავცვლიდი. ო, რამდენი სიტკბოება მელის, როცა ჩემი ცოლი გახდებით და როცა...

გამოსვლა მეოთხე

დონ ჟუანი, სგანარელი,
შარლოტი, მათურინი

სგანარელი (*შეამჩნევს მათურინს*): ოჰ! ოჰ!

მათურინი (*დონ ჟუანს*): ჩემო ბატონო, აქ რას აკეთებთ? შარლოტსაც ხომ არ ეკურკურებით?

დონ ჟუანი (*ჩუმად მათურინს*): რას ამბობთ, პირიქით, თვითონ მთხოვს ცოლობას, მე კი ვუმტკიცებ, რომ სიტყვა თქვენ მოგეცით.

შარლოტი (*დონ ჟუანს*): მათურინს რაღა უნდა თქვენგან?

დონ ჟუანი (*ჩუმად შარლოტს*): თქვენ რომ გელაპარაკებით, იმაზე ეჭვიანობს. სურს, ცოლად შევიერთო, თუმცა კი ვუთხარი, რომ თქვენ მიყვარხართ.

მათურინი: რაო? შარლოტი...

დონ ჟუანი (*ხმადაბლა მათურინს*): ნურას ეტყვი, ტყუილი წყლის ნაყვია. დაიჟინა, გინდა თუ არა, ცოლად უნდა გამოგყვე-
თო.

შარლოტი: რაო? მათურინ...

დონ ჟუანი (*ხმადაბლა შარლოტს*): უბრალოდ იხარჯებით, თავიდან მაინც ვერ ამოაგდებინებთ ამ აზრს.

მათურინი: განა...

დონ ჟუანი (*ხმადაბლა მათურინს*): ვერას შეაგონებთ...

შარლოტი: მე მინდა...

დონ ჟუანი (*ხმადაბლა შარლოტს*): თუკი რაიმე აიჩემა, ველარ გადაათქმევინებთ.

მათურინი: მართლა ცდა...

დონ ჟუანი (*ჩუმად მათურინს*): არაფერი უთხრათ, ნამდვილი ალქაჯია.

შარლოტი: ვფიქრობ...

დონ ჟუანი (ჩუმად შარლოტს): თავი დაანებეთ, ახირებული ვინმეა.

მათურინი: არა, უნდა მოველაპარაკო.

შარლოტი: ერთი გამაგებინა, რისი იმედი აქვს?

მათურინი: რაო?

დონ ჟუანი (ჩუმად მათურინს): ნაძლევს ჩამოვალ, მტკიცებასაც დაგინწყებთ, ცოლად მოყვანას შემპირდაო.

შარლოტი: მე...

დონ ჟუანი (ჩუმად შარლოტს): დაგენაძლევებით, იმასაც იტყვის, ცოლქმრობა შემომფიცაო.

მათურინი: რაო, შარლოტ, ნავაჭრი საქონელი გინდა ამნაპნო?

შარლოტი: პატიოსანი ქალი რომ იყო, არც იეჭვიანებდი.

მათურინი: ბატონმა შენზე ადრე მე მნახა.

შარლოტი: სწორი ხარ, ჩემზე ადრე კი გნახა, მაგრამ ქმრობას მე შემპირდა.

დონ ჟუანი (ხმადაბლა მათურინს): აკი გეუბნებოდით.

მათურინი: ვერ მოგართვი. შენ კი არა, მე მითხრა, ცოლად გითხოვო.

დონ ჟუანი (ხმადაბლა შარლოტს): ასეც ვიცოდი.

შარლოტი: ეგ საკენკი სხვებს დაუყარე, ხომ გეუბნები, მე ამირჩია-მეთქი.

მათურინი: დამცინი კიდევ. კიდევ ერთხელ გიმეორებ, ბატონის რჩეული მე გახლავარ.

შარლოტი: თუ ჩემი არ გჯერა, აგერაა და ჰკითხე.

მათურინი: ჰოდა, თვითონვე თქვას, ვტყუი თუ არა.

შარლოტი: ბატონო ჩემო, ცოლად მოყვანას შეჰპირდით?

დონ ჟუანი (ხმადაბლა შარლოტს): ხუმრობთ?

მათურინი: სიტყვა მიეცით, ჩემო ბატონო?

დონ ჟუანი (ხმადაბლა მათურინს): ეს რამ გაფიქრებინათ?

შარლოტი: აბა, მაშ, რატომ ჯიუტობს?

დონ ჟუანი (ხმადაბლა შარლოტს): ყურადღე-
ბას ნუ აქცევთ.

მათურინი: აი, ხომ ხედავთ, თავისას მა-
ინც არ იშლის.

დონ ჟუანი (ხმადაბლა მათურინს): დე, რაც
უნდა, ის იფიქროს. ყურს ნუ ათხოვებთ.

შარლოტი: არა, მინდა მართალი ვიცოდე.

მათურინი: გადავწყვიტოთ – ან ასე, ან ისე.

შარლოტი: ჰოდა, პირში ჩალაგამოვლებუ-
ლი დარჩები.

მათურინი: ჩემო შარლოტ, ერთი ლაზათი-
ანი ნკიპურტი შენც მოგხვდება.

შარლოტი: ბატონო ჩემო, ინებეთ და გაგ-
ვარიგეთ.

მათურინი: ბატონო ჩემო, განგვსაჯეთ.

შარლოტი (მათურინს): აი, ნახავ.

მათურინი (შარლოტს): შენ თვითონ ნახავ.

შარლოტი (დონ ჟუანს): აბა, ბრძანეთ.

მათურინი (დონ ჟუანს): გვითხარით, რას ფიქრობთ.

დონ ჟუანი (შეცბუნებული უყურებს ორთავეს): აბა, რა გითხრათ? ორივენი ამტკიცებთ, რომ ცოლად მოყვანას შეგპირდით. განა თითოეულმა თქვენგანმა კარგად არ იცის საქმის ვითარება? მეტი რა მეტქმის? რატომ გავიმეორო ის, რაც ერთხელ უკვე ვთქვი? იმისთვის, ვისაც მართლაც აღვუთქვი ცოლად მოყვანა, ვგონებ, ესეც საკმარისია, რომ უდრტვინველად აიტანოს მეტოქის შემოტევა. ღირს კი ამისთვის თავის შეწუხება? მე ხომ მართლა ვაპირებ ჩემი განზრახვის შესრულებას! ვინც რა უნდა თქვას, ამით მაინც არაფერი შეიცვლება. სიტყვით საქმეს ვერ მოევლევა. მოქმედებაა საჭირო. მეც სწორედ ასე ვაპირებ თქვენი კამათის გადაწყვეტას და როცა ვიქორწინებ, ყველასთვის ცხადი გახდება, რომელია ჩემი რჩეული. (მათურინს) რაც მოეპრიანება, ის იფიქროს. (შარლოტს) დე, რაც სურს, ის ილაპარაკოს. (მათურინს) გაღმერთებთ. (შარლოტს) თქვე-

ნი მონა ვარ. (მათურინს) ულამაზესი ხართ ულამაზესთა შორის. (შარლოტს) თქვენს შემდეგ სხვებს ზედაც არ შეხედავს კაცი. (ხმამალლა) ახლა კი ნება მიბოძეთ, ჩემს საქმეებს მივხედო. რამდენიმე წუთში გე-ახლებით. (გადის.)

შარლოტი (მათურინს): ეჭვიც არ მეპარება, რომ ვუყვარვარ.

მათურინი: აი, ნახავ, მე შემირთავს.

სგანარელი (აჩუმებს ორთავეს): ეჰ, თქვე საცოდავებო. გული მიკვდება, თქვენს გულუბრყვილობას რომ ვხედავ. საკუთარი ფეხით უფსკრულისკენ მიექანებით. აბა, ერთი მეც მომისმინეთ: ნუ ერწმუნებით ჩემი ბატონის მონაჩმავ ზღაპრებს. გირჩევთ, სოფლიდან ფეხიც არ მოიცვალოთ.

დონ ჟუანი (ბრუნდება): სგანარელი რაღას დაყოვნდა?

სგანარელი: ჩემი ბატონი დიდი ცბიერი ვინმეა. ერთი აზრი უტრიალებს თავში: როგორმე გაგაცუროთ. რამდენი ქალი აც-

დუნა, რომ იცოდეთ! ყველას ცოლად შერთვას ჰპირდება, მერე კი... (შეამჩნევს დონ ჟუანს) მაგრამ ყოველივე ეს ჭორია და თუკი ვინმემ რამე გითხრათ, არ დაიჯეროთ. ჩემი ბატონი არავის არ აძლევს პირობას, არც ვინმეს ცდუნება ჩაუდევს როდისმე გულში და არც არავინ მოუტყუებია. აი, ისიც, თვითონვე ჰკითხეთ!

დონ ჟუანი (უყურებს სგანარელს; ხვდება, რომ მასზე ლაპარაკობენ): მაშ, ასე.

სგანარელი: ჩემო ბატონო, ქვეყანა ბოროტი ენებითაა სავსე, მსურდა ქალიშვილები გამეფრთხილებინა, ვინმეს რომ რამე ცუდი დასცდეს ჩემს ბატონზე, არ დაუჯეროთ-მეთქი.

დონ ჟუანი: სგანარელ!

სგანარელი (შარლოტს და მათურინს): ჰოდა ასე, თავს დავდებ, რომ ჩემი პატრონი პატიოსანი კაცია.

დონ ჟუანი: ჰმ!

სგანარელი: თავხედი და ნაძირალა თუ იტყვის მასზე...

გამოსვლა მეხუთე

დონ ჟუანი, ლა რამე, შარლოტი,
მათურინი, სგანარელი

ლა რამე (*ჩუმად დონ ჟუანს*): ბატონო... მინდა, გაგაფრთხილოთ: გაერიდეთ აქაურობას. თქვენი აქ დარჩენა სახიფათოა.

დონ ჟუანი: ვითომდა რატომ?

ლა რამე: თორმეტი მხედარი დაგეძებთ. სადაცაა, აქ გაჩნდებიან. არ ვიცი, როგორ მიაგნეს თქვენს კვალს, მაგრამ ეს-ეს არის გლეხისგან შევიტყვე, რომ თქვენ გკითხულობდენ, გარეგნობაც ზუსტად აუწერეს. დრო აღარ ითმენს – რაც სწრაფად წახვალთ, უმჯობესია.

დონ ჟუანი (*შარლოტს და მათურინს*): სასწრაფო საქმე გამოჩნდა და იძულებული ვარ, დაგტოვოთ. მაგრამ გახსოვდეთ ჩე-

მი პირობა და ეჭვიც არ შეგეპაროთ, რომ ხვალ საღამომდე ხმას მოგანვდენტ. ძაღლები უთანაბროა, ამიტომაც ხერხი უნდა ვიხმაროთ. მოდი ერთი, სგანარელს ჩემს ტანსაცმელს ჩავაცმევ, მე კი...

სგანარელი: მე თავი დამანებეთ, ჩემო ბატონო. სულაც არ მეპიტნავენა, თქვენს კაბაში მომკლან.

დონ ჟუანი: აბა, სწრაფად! თქვენთვის ეს დიდი პატივია, მოწყალეო ხელმწიფევ! ბედნიერია ის მსახური, ვისაც პატრონისთვის თავის დადება ერგება ნილად.

სგანარელი: მადლობა მომიხსენებია ესოდენი პატივისთვის. (თავისთვის) ო, ღმერთო! თუკი სიკვდილს მიპირებ, ერთი მოწყალეობა მაინც მოიღე: დე, ნურვის შევეშლები სხვაში.

მესამე მოქმედება

სცენა წარმოადგენს ტყეს.

გამოსვლა პირველი

დონ ჟუანს გლეხის ტანსაცმელი აცვია, სგანარელს – ექიმისა.

სგანარელი: ახლა ხომ დარწმუნდით, ბატონო ჩემო, რომ მართალი ვიყავი. მარჯვენდ კი გადავიცვით ორთავემ. აი, თქვენი მაშინდელი გეგმა კი... რა მოგახსენოთ... ერთობ უხეირო გახლდათ. ამ კაბაში, მგონი, ეშმაკიც ვერ მიცნობს.

დონ ჟუანი: კარგი სანახავი კი ხარ! ერთი მითხარი, ეს სამოსი სადლა გამოძებნე?

სგანარელი: ახლავე მოგახსენებთ. ვილაც ბებრუხანა ექიმისაა. გირაოში დაეტოვებინა და მისი გამოსხნა კარგა ძალი ფულიც დამიჯდა. ერთი კია, ამ კაბამ, ეტყობა, სხვების თვალში წონა შემმატა. ქუჩაში

მონინებით მესალმებიან და ზოგ-ზოგი რჩევასაც კი მთხოვს, თითქოს დიდი ვინმე სწავლული ვიყო.

დონ ჟუანი: ერთი ამას დამიხედეთ!

სგანარელი: აი, ახლაც, აქეთ რომ მოვდიოდი, ექვსიოდე გლენმა ისიც მკითხა, ამა და ამ სწეულებას როგორ ვუმკურნალოთო?

დონ ჟუანი: ჰოდა, შენც ეტყოდი, ამის არაფერი გამეგებაო. ასე არ არის?

სგანარელი: სრულიადაც არა. გადავწყვიტე, ჩემი ტანსაცმლის ღირსება დამეცვა. რაღაც მივკიბ-მოვკიბე და წამლებიც კი დავუნიშნე.

დონ ჟუანი: ოჰო! კი მაგრამ, რა გამოუწერე?

სგანარელი: მერწმუნეთ, ბატონო ჩემო, ყველა ის წამალი, რაც იმ წუთს თავში მომივიდა. რეცეპტებს ჰაიჰარად ვუნიშნავდი. ღმერთმანი, რას ვიციებ, ჩემმა ავადმყოფებმა რომ მოიკეთონ და ერთ მშვენიერ დღეს ძღვენიც მომართვან.

დონ ჟუანი: რატომაც არა? თუკი ყველა ექიმი ამ უპირატესობით სარგებლობს, შენ რაღა დააშავე? ავადმყოფის განკურნებაში მათაც ისეთივე წვლილი მიუძღვით, როგორც შენ, რადგან მთელი მათი ხელოვნება მანჭვა-გრეხაა და სხვა არაფერი. ისინიც ხომ ბედნიერი შემთხვევის წყალობით იხვეჭენ სახელს. ჰოდა, თუ ასეა, შენც არაფერი გიშლის, მიითვისო ავადმყოფის გამარჯვება და ის, რაც მხოლოდ ბუნების ძალებსა და კეთილმყოფელ გარემოებაზეა დამოკიდებული, შენი წამლების მადლს მიაწერო.

სგანარელი: ჩემო ბატონო, თქვენ რაო, მედიცინისაც არ გნამთ?

დონ ჟუანი: მედიცინა, ჩემო კარგო, კაცობრიობის ერთ-ერთი უდიდესი ცდომილებაა.

სგანარელი: გამოდის, თქვენ არც ალექსანდრიული ფოთლისა გნამთ არაფერი, არც სამკურნალო რევენდისა და არც პირსაქმებელი ზეთისა?

დონ ჟუანი: კი მაგრამ, რატომ უნდა მწამდეს?

სგანარელი: მართლაც რომ წარმართის სული გქონიათ! იმას მაინც ვეღარ უარყოფთ, რომ ამ ბოლო დროს პირსაქმებელმა ზეთმა ყველა აალაპარაკა. რა სასწაულებს არ ახდენს! თავგადადებულმა ურწმუნოებმაც კი იწამეს მისი კეთილმოყოფელი ძალა. სხვისას არ გეტყვით. სამიოდე დღის წინ მე თვითონ ვიყავი მოწმე მისი გასაოცარი მოქმედებისა.

დონ ჟუანი: აბა, უფრო წვრილად მომიყევი!

სგანარელი: ერთი კაცი ექვსი დღე სიკვდილის პირას იყო. აღარ იცოდნენ, რა ელონათ და ხსნის იმედიც გადაეწურათ. ბოლოს, იფიქრეს და გადაწყვიტეს, პირსაქმებელი ზეთი მიეცათ.

დონ ჟუანი: ჰოდა, ავადმოფიც გამოკეთდა და ახლა კარგად არის.

სგანარელი: თქვენი მტერი იყოს ისე, გარდაიცვალა.

დონ ჟუანი: ბრწყინვალე შედეგია, მე და ჩემმა ღმერთმა.

სგანარელი: მაშ რა გეგონათ? მთელი ექ-
ვისი დღე კვდებოდა და ვერ მოკვდა. წამა-
ლი დალია თუ არა, წამსვე ფეხები გაჭიმა.
ხომ უებარი საშუალებაა?

დონ ჟუანი: რა მეთქმის, მართალი ხარ.

სგანარელი: მოვეშვათ მედიცინას, თქვენ
მაინც არ გჯერათ მისი. მოდით, სხვა რა-
მეზე ვილაპარაკოთ. იცით, ამ კაბაში ჭკვი-
ან კაცად ვგრძნობ თავს და მსურს, რამე-
ზე გეკამათოთ. თქვენ ხომ მაძლევთ კა-
მათის ნებას, თუმცა შენიშვნებს კი ვერ
იტანთ.

დონ ჟუანი: მაინც რაზე ვისაუბროთ?

სგანარელი: თქვენი აზრების ამოცნობა
მსურს. ნუთუ, სრულიად არ გწამთ ზეცი-
ური ძალებისა?

დონ ჟუანი: ამაზე ნუ ვილაპარაკებთ.

სგანარელი: ერთი სიტყვით, არ გწამთ და
ეგ არის. ჯოჯოხეთზე რაღას იტყვით?

დონ ჟუანი: მოგცლია ერთი.

სგანარელი: აჰა, მაშ, არც ჯოჯოხეთისა გნამთ. ეშმაკისა?

დონ ჟუანი: როგორ არა!

სგანარელი: ეტყობა, არც ამისი გნამთ არაფერი. თქვენი ნებაა. საიქიო ცხოვრებისა თუ გნამთ რამე?

დონ ჟუანი: ჰა-ჰა-ჰა...

სგანარელი: მართლაც ძნელია თქვენი მოქცევა. რუხ ბერზე რაღას იტყვით?

დონ ჟუანი: ეშმაკსაც წაუღიხარ შენი სულელური კითხვებით!

სგანარელი: ეს უკვე მეტისმეტია. შემიძლია თავი დავდო, რომ რუხ ბერზე ნაღდი ამქვეყნად არაფერი მეგულება. მაგრამ რაღაცისა მაინც ხომ უნდა გნამდეს კაცს? თქვენი კი ვერაფერი გამიგია.

დონ ჟუანი: გინდა იცოდე, რა მწამს?

სგანარელი: დიახ, დიახ.

დონ ჟუანი: მე ის მწამს, სგანარელ, რომ ორჯერ ორი ოთხია, ორჯერ ოთხი კი – რვა.

სგანარელი: რწმენაც ხომ ჭეშმარიტი გქონიათ და საბუთებიც ღირსეული გიპოვიათ! გამოდის, თქვენი ხატი არითმეტიკაა. ეჰ, რას არ მოჩმახავს კაცის ტვინი. მეტსაც ვიტყვი, რაც მეტს სწავლობს ადამიანი, მით უფრო გაუნვრთნელი რჩება ბოლოს. მე, ბატონო ჩემო, მაღლი გამჩენს, თქვენსავით განსწავლული არა ვარ და ვერც ვერავინ დაიკვეხნის, რომ ოდესმე რაიმე ესწავლებინოს ჩემთვის, მაგრამ ჩემი ერთი ციციქნა ტვინით და პანია სალი გონებით უფრო ბევრ რამეში ვერკვევი, ვიდრე ყველა წიგნი ერთად აღებული და ისიც კარგად ვიცი, რომ ეს სამყარო, რომელსაც ჩვენ გარშემო ვხედავთ, სოკოსავით ერთ ლამეში არ გაჩენილა. ერთი ეს მიბრძანეთ, ვინ შექმნა ხეები, კლდეები, დედამინა და ცა, თავზე რომ დაგვეყურებს? ან შეიძლება ყოველივე ეს არაფრისგან იშვა? აი, თუნდაც თქვენ, თქვენც ხომ თავისთავად არ მოსულხართ ამქვეყნად? ამისათვის ჯერ მამათქვენს დედათქვენი უნდა დაეორსულებინა, ასე არ არის? განა არ გაოცებთ, როგორი სიმარჯვითაა ერთმანეთს მორგებული ყველა ის პატარა ხრახ-

ნი თუ ჭანჭიკი, რომელთაგანაც ადამიანის სხეული შედგება? ძარღვები, ძვლები, ვენები, არტერიები, მერე კიდევ, აი, ის... ჰო, ფილტვები, გული, ღვიძლი და რამდენი კიდევ სხვა... ღმერთო ჩემო, სიტყვას რატომ არ მანყვეტინებთ? ასე კამათი არ შემიძლია. თქვენ, მგონი, თავს იკატუნებთ, განგებ დუმხართ და ამდენი ლაპარაკის ნებას რომ მაძლევთ, აქაც ეშმაკურ მახეს მიგებთ.

დონ უჟანი: ველი, როდის დაასრულებ მსჯელობას.

სგანარელი: მე კი ასე ვიტყვოდი: რაც არ უნდა თქვათ, ადამიანში მაინც არის რაღაც არაჩვეულებრივი, რაღაც ისეთი, რასაც ვერც ერთი ბრძენი ვერ ახსნის. საოცარი არ არის, რომ ახლა, აი, აქ ვდგავარ, ხოლო თავში კი უამრავი აზრი მომდის ერთდროულად და ჩემს სხეულსაც რასაც მინდა, იმას ვუბრძანებ! მოვისურვებ და ხელს ხელს შემოვკრავ, ზეცისკენ აღვაპყრობ თვალს, თავს დავხრი, ფეხებს დავაბაკუნებ, წავალ მარჯვნივ ან მარცხნივ, წინ ან უკან, დავტრიალდები... (ტრიალებს და ეცემა.)

დონ ჟუანი: აი, შენმა მსჯელობამაც ცხვირი წიტეხა.

სგანარელი: ეშმაკმა დალახვროს! მეც კარგი ბრიყვი ვარ, თქვენ რომ გეკამათებთ! რაც გსურთ, ის იწამეთ – მე რა მენადვლება, მარადიული სატანჯველით თუ დაისჯებით.

დონ ჟუანი: ვგონებ, კამათში ისე გავერთეთ, რომ მხარი გვეცვალა. ერთი, აი, იმ კაცს დაუძახე და გზა ჰკითხე.

გამოსვლა მეორე

დონ ჟუანი, სგანარელი,
მათხოვარი

სგანარელი: ეი, შენ! მეგობარო! ქალაქის გზას ხომ ვერ მიგვასწავლი?

მათხოვარი: ამ გზას გაჰყევით, ბატონებო, და ტყიდან რომ გახვალთ, მარჯვნივ გაუხვიეთ. მაგრამ გაფრთხილდით: ამ ბოლო დროს ტყეს ყაჩაღები შემოეჩვივნენ.

დონ ჟუანი: მადლობელი ვარ, მეგობარო.

მათხოვარი: ეგებ მონყალემა გაიღოთ რამე, ჩემო ბატონო?

დონ ჟუანი: აი, თურმე რა ყოფილა! გამოდის, რჩევა უანგაროდ არ მოგიცია.

მათხოვარი: ერთი სანყალი კაცი ვარ, ათი წელია, მარტოსულივით ვცხოვრობ ამ ტყეში. თუკი რამეს გამოიმეტებთ, თქვენზე ვილოცებ.

დონ ჟუანი: უმჯობესია, ზეცას სთხოვოთ, ტანსაცმელი გიბოძოს, სხვისთვის კი თავს ნუ აიტკივებ.

სგანარელი: შენ, ძმაო, ჩემი ბატონი არ გცნობია. მას მხოლოდ ის სწამს ამქვეყნად, რომ ორჯერ ორი ოთხია, ორჯერ ოთხი კი – რვა.

დონ ჟუანი: ამ ტყეში რას დაეძებ?

მათხოვარი: მთელი დღე იმ კეთილ ხალხზე ვლოცულობ, ვისი წყალობითაც ლუკმაპურს ვშოულობ.

დონ ჟუანი: დალხინებული ცხოვრება გქონია და ეგ არის.

მათხოვარი: აბა, ეს რა სათქმელია? უსაშველო ჭირში ვარ ჩავარდნილი, შიმშილით ლამისაა სული გამძვრეს.

დონ ჟუანი: აბა, რას ამბობ! ვინც მთელ დღეებს ლოცვა-ვედრებაში ატარებს, იმას ღმერთი არას გაუჭირვებს.

მათხოვარი: მერნმუნეთ, ხშირად ერთი ლუკმა პურიც კი მენატრება...

დონ ჟუანი: საკვირველია, ღმერთმანი! გამოდის, ამაოდ ირჯები. რადგან ასეა, აჰა, ლუიდორი დაიჭი, მაგრამ სანაცვლოდ ღმერთს შეუკურთხე.

მათხოვარი: მომიტევეთ, ბატონო, გსურთ, რომ შევცოდო?

დონ ჟუანი: შენი საქმისა შენ იცი... აგერ შენ და აგერ ოქრო, ზეცას თუ შერისხავ, ფულიც შენია.

მათხოვარი: ბატონო ჩემო...

დონ ჟუანი: სხვაგვარად ვერ მოვრიგდები.

სგანარელი: შენც მიდი და ერთი კარგად შეახურე ღმერთი... არაფერი მოგივა.

დონ ჟუანი: აჰა, გამომართვი! გამომართვი-მეთქი, მხოლოდ იცოდე, პირობა პირობაა.

მათხოვარი: არა, ბატონო ჩემო, ამას ვერ ვიზამ. მიჯობს, ისევ შიმშილით გამძვრეს სული.

დონ ჟუანი: აიღე, მებრალეები და იმიტომ გაძღვე. ეს რაღა ამბავია? ერთი იქით გაიხედეთ. ერთ კაცს სამი ესხმის თავს. უთანასწორო ბრძოლაა. არა, ასეთ სიმდაბლეს ვერ ავიტან. (დაშნამომარჯვებული გარბის მებრძოლებისკენ.)

გამოსვლა მესამე

სგანარელი მარტოა.

სგანარელი: გულფიცხი კაცია ჩემი ბატონი – თვითონვე ეტანება ხიფათს. თუმცა მისმა ჩარევამ საქმეს უშველა. ორმა სამი უკუაქცია.

გამოსვლა მეოთხე

დონ ჟუანი, დონ კარლოსი,
სგანარელი

დონ კარლოსი (დაშნას ქარქაშში აგებს): ყაჩაღები თქვენი მკლავის ძალას შეუშინდნენ. ნება მიბოძეთ, მონყაღეო ხელმწიფევ, მადლობა მოგახსენოთ და...

დონ ჟუანი: დარწმუნებული ვარ, ჩემს ადგილზე თქვენც ასე მოიქცეოდით. ჩვენი ღირსება ხომ სწორედ ორთაბრძოლებში იწრთობა, ხოლო ამ სალახანებმა ისეთი სიმდაბლე ჩაიდინეს, რომ განზე გადგომა მათ მხარდაჭერას ნიშნავდა უცვილობლად. ერთი ეს მიბრძანეთ, როგორ მოგიხელთეს?

დონ კარლოსი: ჩემს ძმასა და მხლებლებს ჩამოვრჩი. გზის ძებნაში კი ამათ გადავე-

ყარე. ცხენი მომიკლეს და, თქვენ რომ არა, მეც მის გზას გამაყოლებდნენ.

დონ ჟუანი: ქალაქისკენ მიბრძანდებით?

დონ კარლოსი: დიახ, გზა იქით მიდევს, მაგრამ ქალაქში არ შევივლი. მე და ჩემი ძმა იძულებულნი ვართ, ქალაქის შემოგარენში ვიხეტივლოთ. ერთი მეტად საჩოთირო საქმე გვაქვს. ასეთი საქმეები აზნაურს ხშირად აიძულებს საკუთარი თავი და მთელი ოჯახიც კი მსხვერპლად შესწიროს ღირსების მკაცრ მოთხოვნებს. შედეგი კი მუდამ სავალალოა. თუ სიცოცხლე შეინარჩუნე, სამშობლოდან მაინც უნდა გადაიხვეწო. ამიტომაცაა, რომ აზნაურის ყოფა არცთუ ისე შესაშურია. კეთილდღეობასა და სიმშვიდეს ვერც საკუთარი წინდახედულობა და ვერც კეთილშობილება ვერ შეგძენს. ღირსების კანონები სხვისი აღვირახსნილობის მსხვერპლად გვაქცევს ხოლმე. ჩვენი სიცოცხლეც, სიმშვიდეც და სიმდიდრეც ვილაც ვიგინდარას ხუმტურზეა ხშირად დამოკიდებული. თუ მოეპრიანა, ისეთ შეურაცხყოფას მოგაყე-

ნებს, რომ კეთილშობილ ადამიანს დალუპვამდე მიგიყვანს.

დონ ჟუანი: ერთი უპირატესობა მაინც გვაქვს. თუკი ვინმემ შეურაცხყოფა მოგვაყენა, ძალგვიძს სამაგიერო მივუზლოთ და თუ გული გვატკინეს, არც ჩვენ დავრჩებით ვალში. ნუ დამძრახავთ და ეგებ ისიც მიბრძანოთ, რა შეგემთხვათ?

დონ კარლოსი: დამალვას რაღა აზრი აქვს? თუკი შეურაცხყოფა მოგაყენეს, შურისძიებაზე უნდა იფიქრო და დასამალიც არაფერი გაქვს. ამრიგად, ჩემო ბატონო, თვითვე განსაჯეთ, რა დღეში ჩავცვივდით: ჩვენი და აცდუნეს და დედათა მონასტრიდან გაიტაცეს. მოძალადე ვინმე დონ ჟუან ტენორიო გახლავთ, დონ ლუის ტენორიოს ვაჟი. აი, უკვე რამდენიმე დღეა, დავეძებთ დამნაშავეს. ამ დილით კი აქ ჩავუსაფრდით. ერთმა მისმა მსახურმა გვამცნო, ოთხი თუ ხუთი ცხენოსნის თანხლებით ამ გზაზე გამოივლისო. მაგრამ ამაოდ დავშვრით. დონ ჟუანის კვალსაც ვერ მივაგენით.

დონ ჟუანი: იცნობთ დონ ჟუანს?

დონ კარლოსი: არ მაქვს პატივი. არც არასდროს მინახავს, მხოლოდ ძმისგან გამიგია. მაგრამ ცუდი სახელი აქვს დავარდნილი და მისი ცხოვრებაც...

დონ ჟუანი: მაპატიეთ, ბატონო, მაგრამ სიტყვა უნდა გაგანყვეტინოთ. დონ ჟუანს საკმაოდ კარგად ვიცნობ და მის აუგად ხსენებას გულგრილად ვერ მოვისმენ.

დონ კარლოსი: თქვენი დიდი ხატრი მაქვს. სიტყვასაც არ დავძრავ. ეს-ეს არის სიკვდილისგან მიხსენით. მეც რაღა დამრჩენია, უნდა დაგემორჩილოთ. თქვენ დონ ჟუანს იცნობთ, მე კი მასზე ცუდის მეტი რა მეთქმის?! მაგრამ იმედი მაქვს, ეს სიახლოვეც არ მოგცემთ ნებას, მისი საქციელი გაამართლოთ, ან ჩვენი შურისძიების სურვილი დაძრახოთ.

დონ ჟუანი: პირიქით, მზად ვარ გითანაგრძნოთ და ზედმეტი დავიდარაბა აგაცილოთ. დონ ჟუანის მეგობარი გახლავარ, ეს მართალია, მაგრამ აზნაურის ღირსების

ხელყოფასაც ვერ მოვითმენ. მერწმუნეთ, ვაიძულე დაგაკმაყოფილოთ.

დონ კარლოსი: ამას როგორღა შეძლებს?

დონ ჟუანი: ისურვეთ და ისიც ყოველივეს აღასრულებს. ხოლო მის ძებნაში დრო რომ არ დაკარგოთ, დღე დამითქვით და სიტყვას გაძლევთ, სადაც ინებებთ, იქ მოგვვრით.

დონ კარლოსი: ჩემო ბატონო, თქვენი სიტყვები მალამოდ ეცხება შეურაცხყოფილ გულს. მაგრამ ახლა, როცა ესოდენ დავალებული ვარ თქვენგან, ამის გაფიქრებაც კი მიჭირს, რომ ჩემი მოწინააღმდეგის მოწმედ უნდა გიხილოთ.

დონ ჟუანი: რა გაენყობა. მეგობრის ერთგულება მავალდებულებს მუდამ მის გვერდით ვიყო და თუკი დონ ჟუანს ბრძოლა მოუხდება, მეც უნდა ვიძრო დაშნა. ამის თავდები მე ვარ.

დონ კარლოსი: ო! რარიგ უსამართლოდ მექცევა ბედი! ჩემი მოსისხლე მტრის მეგობრისგან სიცოცხლით ვარ დავალებული!

გამოსვლა მეხუთე

დონ ალონსო, დონ კარლოსი,
დონ ჟუანი, სგანარელი

დონ ალონსო (მიმართავს მხლებლებს, ვერ ამჩნევს დონ კარლოსს და დონ ჟუანს): ცხენები დაარწყულეთ და უკან მომყევით. ცოტას ფეხით გავივლი. (ამჩნევს მოსულთ) მაღალო ღმერთო! ამას რას ვხედავ! შეუძლებელია! ნუთუ ეს თქვენ ხართ? ჩემი ძმა და ჩვენი მოსისხლე მტერი ერთად?

დონ კარლოსი: მოსისხლე მტერი?

დონ ჟუანი (ხელს დაავლებს დაშნის ვადას): დიახ, არ შემცდარხართ, დონ ჟუანი გახლავარ. თუმც კი ძალები უთანაბროა, სახელის დამალვას არ ვაპირებ.

დონ ალონსო (დაშნას იშიშველებს): შენი აღსასრულიც მოვიდა, მოლალატევ... (სგანარელი იმალება.)

დონ კარლოსი: შესდექ, ძმაო! ამ კაცმა სიცოცხლე მაჩუქა. რომ არ მომშველებოდა, ყაჩაღები წესს ამიგებდნენ.

დონ ალონსო: ნუთუ ამან უნდა აგვაღებინოს ხელი განზრახვაზე! მტრის მიერ განეული სამსახური არაფრით გვავალდებულებს და ვერც იმ შეურაცხყოფას გადაწონის, მან რომ მოგვაყენა. თქვენი მადლიერება სასაცილოდაც მეჩვენება და თუკი საკუთარი ღირსება თვით სიცოცხლეზე ძვირად გვიღირს, მაშ, არც არაფრით ვყოფილვართ დავალებული კაცისგან, ვინც ჩვენი სიცოცხლე კი იხსნა, მაგრამ ღირსება ხელყო.

დონ კარლოსი: ჩემო ძმაო, ამ სხვაობას მეც კარგად ვხედავ და გარწმუნებ, მადლიერების გრძნობა ტკივილს ვერ დამავინწყებს. მაგრამ, ნება მომეცი, ვალი დავუბრუნო დონ ჟუანს და სიცოცხლის საფასურად, რომელიც მისი წყალობით შევინარჩუნე, რამდენიმე დღე მეც ვაჩუქო, რომ თავისი კეთილი საქმის ნაყოფით დატკბეს.

დონ ალონსო: დახანება ჩვენს საქმეს ავ-
ნებს. მერე კიდევ, ვინ იცის, როდის მოვი-
ხელთებთ დონ ჟუანს? დღეს თვით ზეცამ
გვიბოძა იგი და ჩვენც ნულარ ვყოყმა-
ნობთ. როცა პატივი და ღირსება ესოდენ
ულმობლადაა შელახული, თავის შეკავე-
ბა ვერაფერი ვაჟკაცობაა და თუ თქვენ ამ
საქმისკენ გული არ მიგიწევთ, მე დამით-
მეთ პატივი, საკუთარი ხელით საიქიოს
გავისტუმრო ჩვენი მტერი.

დონ კარლოსი: გემუდარებით, ძმაო...

დონ ალონსო: ნუ ირჯებით... დონ ჟუანი
უნდა მოკვდეს.

დონ კარლოსი: შეჩერდით-მეთქი. ბრძო-
ლის ნებას არ მოგცემთ. ზეცას ვფიცავ,
მხარში ამოვუდგები და ყოველ მომხდურს
შევებრძოლები. დე, სიცოცხლე, რომე-
ლიც დაიხსნა, ფარად იხმაროს. თუ დონ
ჟუანის სიკვდილს ისურვებთ, ჯერ მე უნ-
და მომკლათ.

დონ ალონსო: ეს რა მესმის?! ჩვენს მტერს
უამხანაგდებით და ჩემ წინააღმდეგ ბრძო-

ლას აპირებთ? მე ბრაზი მახრჩობს, თქვენ კი ლამისაა გული აგიჩვილდეთ.

დონ კარლოსი: გირჩევთ, ზომიერება დავიცვათ ჩვენი ვალის აღსრულებაში და შურისძიების სურვილს სიშმაგეს ნუ შევუერთებთ. ვიყოთ დიდსულოვანნი და თავი დავიოკოთ. ამით ღირსებასაც შევინარჩუნებთ, რომელიც გონების კარნახს უფრო ეთანხმება, ვიდრე ბრმა რისხვას. არ მსურს, მტრის დასაყვედრი მქონდეს რამე და, ამიტომაც, პირველ რიგში, ვალი უნდა გავისტუმრო. მერნმუნეთ, აჩქარებით ჩვენს მიზანსაც მივაყენებთ ზიანს. რაც დრო გავა, ის უფრო სამართლიანი გამოჩნდება ქვეყნის თვალში და ვერც ვერვინ დაგვეძრახავს!

დონ ალონსო: რაღაც ვალდებულებებს იგონებთ და ამით საკუთარი ლალატის გამართლებას ცდილობთ.

დონ კარლოსი: ო, არა, ძმაო, ამაოდ ცხარობთ. თუკი ჩემდაუნებურად რაიმე ცოდვას ჩავდივარ, მე თვითვე გამოვისყიდი და შელახული ღირსების აღდგენასაც ვიდებ

თავს. კარგად მესმის, რაც მევალება და შურისძიების ერთი დღით გადატანაც კი, რომელსაც კეთილშობილება მაიძულებს, კიდევ მეტად აღანთებს ჩემს სურვილს. დონ ჟუან, მონმე ბრძანდებით, რომ სიკეთეს სიკეთითვე გიხდით. გარწმუნებთ, სასჯელსაც ასეთივე სიზუსტით მოგიზომავთ. არც იმასა გთხოვთ, ახლავე აგვიხსნათ თქვენი ქცევის მიზეზები. დროს გაძლევთ, დაფიქრდით და გადაწყვეტილება მიიღეთ! კარგად უნციოთ საკუთარი დანაშაული და პასუხიც თვითვე გამოძებნეთ. ჩვენი დავის გადაჭრა მშვიდობიანადაც შეიძლება და სისხლისღვრითაც: რომელიც გსურთ, ის აირჩიეთ. ერთი კი გახსოვდეთ, დონ ჟუანს შეგახვედრებთო – შემპირდით. ამას ნუ დაივიწყებთ და ისიც იცოდეთ, რომ ამიერიდან მხოლოდ საკუთარი ღირსების დაცვა მანევს ვალად.

დონ ჟუანი: მე არაფერი მითხოვია თქვენთვის და მოცემულ სიტყვასაც არ გადავალ.

დონ კარლოსი: ნავიდეთ, ძმაო, ნამიერნი გულმონყალება აროდეს ყოფილა სისუსტის ნიშანი.

გამოსვლა მეექვსე

დონ ჟუანი, სგანარელი

დონ ჟუანი: ეი, სგანარელ!

სგანარელი (გამოდის სამალავიდან): რას მიბრძანებთ?

დონ ჟუანი: რაო, გაიძვერავ! მე აქ ერთ დავიდარაბაში ვარ, შენ კი იმალეები?

სგანარელი: მომიტევეთ, ბატონო ჩემო, აქვე ვიყავი. იცით, ეს კაბა საფალარათო ზეთივითაა, რალა ეს ჩაგიცვამს და რალა წამალი დაგილევია.

დონ ჟუანი: თავხედო! სხვა ვერაფერი მოიგონე თავის გასამართლებლად? თუ იცი, ვინ გადავარჩინე?

სგანარელი: აბა, საიდან უნდა ვიცოდე?

დონ ჟუანი: დონა ელვირის ძმა.

სგანარელი: ძმა?

დონ ჟუანი: პატიოსანი ყმანვილი ჩანს. თავიც ღირსეულად ეჭირა და ვნანობ, რომ ჩემი მტერია.

სგანარელი: ხომ შეგიძლიათ მშვიდობიანად მოურიგდეთ?

დონ ჟუანი: ადვილი საქმეა, მაგრამ დონა ელვირისკენ გული აღარ მიმინევს და არც ვალდებულების აღება მეპიტნავება. შენც კარგად იცი, რომ სიყვარულში თავისუფლებას ვაფასებ ყველაზე მეტად. რამდენჯერ მითქვამს და ახლაც გიმეორებ, დაბადებიდანვე დამყვა ჩვეულებად, მხოლოდ იმას მივეცე სულითა და ხორცით, ვინც ამნუთს მიტაცებს. ჩემი გული ყველა ლამაზ ქალს ეკუთვნის. ყოველ მათგანს ძალუძს დაიპყროს იგი და სადამდეც კი შეძლებს, იქამდე ებატონოს. მაგრამ შენ ეს მითხარი, ის რა შენობაა, ასე ლამაზად რომ წამომართულა ხეებს შორის?

სგანარელი: განა არ იცით?

დონ ჟუანი: წარმოდგენაც არ მაქვს.

სგანარელი: რას ამბობთ? ეგ სწორედ ის აკლდამაა, კომანდორმა რომ ააგებინა ცოტა ხნით ადრე, სანამ საიქიოს გაისტუმრებდით.

დონ ჟუანი: გამახსენდა! მაგრამ აქ თუ იყო, ეს კი არ ვიცოდი. რას არ ჰყვებიან ამ შენობასა და კომანდორის ქანდაკებაზე! მინდა საკუთარი თვალთ ვიხილო!

სგანარელი: ნუ ინებებთ, ბატონო.

დონ ჟუანი: რატომ?

სგანარელი: წესი არ არის, შენივე ხელით მოკლულ კაცს ჯიქურ თვალეებში უცქირო.

დონ ჟუანი: პირიქით, მინდა პატივი მივაგო კომანდორს და თუ ისიც თავაზიანი აღამიანია, კიდევ უნდა გამიგოს.

(აკლდამა იღება. სიღრმეში მოჩანს კომანდორის ქანდაკება.)

სგანარელი: ღმერთო ჩემო, რა მშვენიერებაა! რა ლამაზი ქანდაკებაა! რა მარმა-

რილოა! რა სვეტებია! რა სილამაზე! ჰა, რას იტყვით?

დონ ჟუანი: ამაზე მეტი ამპარტავნობა გაგიგია? საკვირველია, ღმერთმანი, მიცვალებულმა სიცოცხლეში ასე თუ ისე მოკრძალებული სახლი იკმარა, საიქიოს გადაბარებულმა კი ესოდენ ბრწყინვალე სრასასახლე ისურვა, რომელიც არც არაფრად არგია.

სგანარელი: აი, კომანდორის ქანდაკებაც.

დონ ჟუანი: ეშმაკმა დალახვროს! რომელი იმპერატორის სამოსი ძალზედ უხდება.

სგანარელი: პატიოსნებას ვფიცავ, ზორბა ვინმეა. თითქოს ცოცხალია და სადაცაა დაილაპარაკებს კიდევ. ისეთი თვალით გვიყურებს, მარტო რომ ვიყო, შიშით სული გამძვრებოდა. მგონი, არცთუ ისე ხალისით გვღებულობს.

დონ ჟუანი: თუ ასეა, კომანდორი ცდება და ჩემს პატივისცემას აბუჩად იგდება. ერთი ჰკითხე, ვახშმად ხომ არ მენწვევა?

სგანარელი: აბა, ახლა თქვენს ვახშამს რა თავში იხლის?

დონ ჟუანი: ჰკითხე-მეთქი.

სგანარელი: დამცინით? გიჟი ხომ არ ვარ, ქანდაკებას ველაპარაკო.

დონ ჟუანი: რასაც გიბრძანებ, ის გააკეთე.

სგანარელი: უცნაურია, ღმერთმანი! სენიორ კომანდორო... სასაცილო კია, მაგრამ რა ვქნა, ბატონი მაიძულებს... სენიორ კომანდორო, ჩემი პატრონი, ბატონი დონ ჟუანი გთხოვთ, პატივი დასდოთ და ვახშამად ეწვიოთ. (ქანდაკება თავს ხრის) ოჰ!

დონ ჟუანი: რა მოხდა? რა მოგივიდა? ხმა ამოიღე!

სგანარელი (იმეორებს ქანდაკების მოძრაობას და მასავით ხრის თავს): ქანდაკებამ...

დონ ჟუანი: ჰო, რაო? რას ამბობ?

სგანარელი: იმას, რომ ქანდაკებამ...

დონ ჟუანი: რა დაიჩემე? ამოღერღე, თორემ აქვე გაგათავე!

სგანარელი: ქანდაკებამ თავი დამიკრა.

დონ ჟუანი: ეშმაკსაც ნაუღიხარ.

სგანარელი: მერწმუნეთ, თავი დამიკრა. ნამდვილად ასეა! ახლაც თვალწინ მიდგას. თუ გნებავთ, თავად ელაპარაკეთ. შეიძლება...

დონ ჟუანი: ერთი აქეთ მოიწი, ცრუპენტელავ. ახლავე გამოგიჭერ ტყუილში. აი, მაშინ კი მიფრთხილდი. ხომ არ ისურვებს ბატონი კომანდორი ჩემთან ერთად ივახშმოს? (ქანდაკება ხელმეორედ ხრის თავს.)

სგანარელი: მადლობა ღმერთს, გადავრჩი. ახლა რაღას იტყვით, ბატონო?

დონ ჟუანი: წავიდეთ.

სგანარელი (თავისთვის): აი, ესაა თავისუფლად მოაზროვნე კაცი. არაფერს ინამებს.

მეოთხე მოქმედება

სცენა წარმოადგენს დონ ჟუანის ბინას.

გამოსვლა პირველი

დონ ჟუანი, სგანარელი

დონ ჟუანი: რაც იყო, იყო, მასზე ნულარ ვიფიქრებთ. დიდი არაფერი მომხდარა. შეიძლება ბნელოდა და ვერ გავარჩიეთ, ან იქნებ ბურუსი ჩაგვიდგა ტვინში და თვალმაც გვიმტყუნა.

სგანარელი: არა, ბატონო, ნუ ცდილობთ იმის დაფარვას, რაც საკუთარი თვალით ვიხილეთ. გარწმუნებთ, ნამდვილად თავი დაგვიკრა. ეჭვიც არ მეპარება, რომ თქვენი საქციელით აღშფოთებულმა ზეცამ ეს სასნაული ჭკუის სასწავლებლად მოგივლინათ. ამიტომაცაა, რომ...

დონ ჟუანი: მისმინე, სგანარელ, თუ კვლავაც მომაბეზრებ თავს შენი სულელური

ქადაგებით და ერთი სიტყვა მაინც დაგცდება, ვუბრძანებ, ხელ-ფეხი გაგიკრან და ხარის ძარღვით აგიჭრელებ ზურგს. ხომ კარგად გაიგე?

სგანარელი: ძალიან კარგად, ბატონო, ძალიან კარგად. ანდა, რა არის აქ გაუგებარი? ყველაფერი დღესავით ნათელია. აი, ეს მომწონს თქვენი – მიკიბულ-მოკიბული ლაპარაკი არ გიყვართ. გასაოცარი სიზუსტით ბრძანებთ სათქმელს.

დონ ჟუანი: მაშ, თუ ასეა, უბრძანე, ვახშამი გააწყონ და რაც შეიძლება სწრაფად. ეჰეი! სკამი მომართვით.

გამოსვლა მეორე

დონ ჟუანი, ლა ვიოლეტი,
სგანარელი

ლა ვიოლეტი: ბატონო, თქვენი ვაჭარი, ბატონი დიმანში გეახლათ. თქვენთან საუბარს ითხოვს.

სგანარელი: ესეც ასე, მევახშის ქათინაურებილა გვაკლდა და, აჰა, ისიც! რაღა ახლა მოგვადგა ფულის სათხოვნელად! შენც აგელო და გეთქვა, ბატონი შინ არ გახლავთ-თქო.

ლა ვიოლეტი: მეც ამას არ ჩავჩიჩინებ? ყურსაც არ იბერტყავს. ზის და იცდის.

სგანარელი: ეგრე უქნია, ლოდინში ამოხდომია სული.

დონ ჟუანი: არა, არა, სთხოვე. მევაღეე-
ბისგან მალვა ვერაფერი ვაჟკაცობაა. სახ-
რავი ძვალი მაინც უნდა მიუგდო. ერთი
ისეთი საიდუმლო ვიცი, მერწმუნეთ, გახ-
ვრეტილ გროშსაც ვერ მიიღებს და მაინც
კმაყოფილი დარჩება.

გამოსვლა მესამე

დონ ჟუანი, ბატონი დიმანში,
სგანარელი, მსახურნი

დონ ჟუანი (მოწიწებით ესალმება ვაჭარს): ო, მობრძანდით, ბატონო დიმანშ. მოხარული ვარ თქვენი ხილვისა. ვერ მიპატიებია ჩემი მსახურებისთვის, რომ აქამდე გალოდინეს. ვუბრძანე, არავინ შემოეშვათ ჩემთან, მაგრამ ეს ბრძანება თქვენ არ გეხებათ. ჩემი სახლის კარი თქვენთვის მუდამ ღიაა.

ბ.-ნი დიმანში: ბატონო ჩემო, დიდად დავალებული ვარ თქვენგან.

დონ ჟუანი (მიუბრუნდება მსახურებს): ეშმაკმა დალახვროს! დამაცადეთ, სალახანებო, გაჩვენებთ, როგორ უნდა ალოდინოთ ბა-

ტონი დიმანში წინკარში! გასწავლით ადამიანების გარჩევას.

ბ.-ნი დიმანში: ნუ ბრაზობთ, ჩემო ბატონო. ისეთი არც არაფერი მომხდარა.

დონ ჟუანი: როგორ? ჩემს საუკეთესო მეგობარს ცხვირწინ კარი მიუხურეს, თქვენ კი ამბობთ, არაფერი მომხდარაო?

ბ.-ნი დიმანში: თქვენს მონა-მორჩილად მიგულებთ, ბატონო. გეახელით, რათა...

დონ ჟუანი: აბა, გაინძერით. სავარძელი მოართვით სტუმარს.

ბ.-ნი დიმანში: ნუ წუხდებით, ასეც კარგად ვარ.

დონ ჟუანი: არა, არა, პირისპირ დაბრძანდით.

ბ.-ნი დიმანში: აუცილებელი არ არის, ჩემო ბატონო. ფეხზე ვიდგები.

დონ ჟუანი: ეგ დასაკეცი სკამი უკან წაიღეთ და სავარძელი მოართვით.

ბ.-ნი დიმანში: მეტისმეტი პატივია, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: სრულებითაც არა. ბევრით ვარ თქვენგან დავალებული და, ამიტომ, როგორც სწორს, ისე მსურს, მოგექცეთ.

ბ.-ნი დიმანში: ბატონო ჩემო...

დონ ჟუანი: აი, აქ დაბრძანდით.

ბ.-ნი დიმანში: ნუ ნუხდებით, თავს არ მოგანწყენთ. მე...

დონ ჟუანი: გთხოვთ, დაბრძანდეთ.

ბ.-ნი დიმანში: გმადლობთ. ასეც არა მიშავს რა. გეახლეთ, რომ...

დონ ჟუანი: დაბრძანდით, თორემ არ მოგისმენთ.

ბ.-ნი დიმანში: თქვენი ნებაა. მე...

დონ ჟუანი: ეშმაკმა დალახვროს. ძალიან კარგად გამოიყურებით!

ბ.-ნი დიმანში: მზად ვარ, გემსახუროთ. გეახელით...

დონ ჟუანი: შესაშური ჯანმრთელობა გაქვთ, ბატონო დიმანში. ალუბლისფერი

ტუჩები, ლაჟღაჟა ლოყები და ეღვარე
თვალეზი.

ბ.-ნი დიღანში: იციტ, მე მინდა...

ღონ ჟუანი: თქვენი მეუღლე როგორ
ბრძანდება?

ბ.-ნი დიღანში: ღვთის წყალობიტ, არა უშ-
ავს რა.

ღონ ჟუანი: ერთობ გულმონყაღე მანდი-
ლოსანია.

ბ.-ნი დიღანში: მუღამ მზადაა, გემსახუ-
როტ. გეახელიტ რათა...

ღონ ჟუანი: თქვენი შვილიშვილი კლოდი-
ნი რაღას იქმს?

ბ.-ნი დიღანში: აბა, იმას რა უჭირს?!

ღონ ჟუანი: მშვენიერი გოგონაა! იციტ,
ძალიან მიყვარს.

ბ.-ნი დიღანში: დიდი პატივია, ჩემო ბატო-
ნო. მე... თქვენ...

ღონ ჟუანი: პატარა კოღენი ისევ ძველე-
ბურად აბრახუნებს თავის ღოღს?

ბ.-ნი დიმანში: ყურები გამოგვიჭედა, ჩემო ბატონო. მე...

დონ ჟუანი: თქვენს ლეკვს ბრიუსკე ჰქვია, არა? რაო, ისევ ისე უღრენს და კოჭებზე კბენს სტუმრებს?

ბ.-ნი დიმანში: კიდევ უარესი. ველარაფერს ვუხერხებთ, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: ნუ გიკვირთ. ძალიან მიყვარხართ და, ამიტომაცაა, რომ ასე წვრილწვრილად გამოვიკითხე თქვენი ამბავი.

ბ.-ნი დიმანში: დიდად დავალებული გახლავართ. მე...

დონ ჟუანი (ხელს უწვდის): ხელი მიბოძეთ, ბატონო დიმანში. ნება მომეცით, მეგობრად გიგულოთ.

ბ.-ნი დიმანში: ბატონო ჩემო, დიდ პატივს მდებთ, თქვენს მონა-მორჩილად ჩამთვალეთ.

დონ ჟუანი: მეც მთელი გულით მიყვარხართ.

ბ.-ნი დიმანში: არ ვიცი, რა გიპასუხოთ. მე...

დონ ჟუანი: თქვენთვის არაფერს დავიშურებ.

ბ.-ნი დიმანში: არ ვარ ამდენი სიკეთის ღირსი, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: მერწმუნეთ, უანგარო სიყვარული მალაპარაკებს.

ბ.-ნი დიმანში: არ ვიცი, რით დავიმსახურე ესოდენი ნყალობა. მაგრამ, ჩემო ბატონო...

დონ ჟუანი: ჰო, მართლა, ბატონო დიმანში, ერთად ხომ არ გვევახშმა? ნუ მომერიდებთ.

ბ.-ნი დიმანში: სამწუხაროდ, უკან უნდა გავბრუნდე. მე...

დონ ჟუანი (დგება): ეი, თქვენ, მაშხალები მოიტანეთ და შეიარაღებული მცველები გააყოლეთ ბატონ დიმანშს.

ბ.-ნი დიმანში (წამოდგება): ღვთის გული-სათვის, ნუ შენუხდებით. მარტოც კარგად გავიგნებ გზას. მაგრამ... (სგანარელს სწრაფად გააქვს სკამები.)

დონ ჟუანი: რას ბრძანებთ? მინდა, გულ-
მშვიდად ვიყო და, ამიტომაც, ვბრძანე,
სახლამდე მიგაცილონ. გთხოვთ, თქვენს
მონა-მორჩილად და მევალედ მიგულოთ.

ბ.-ნი დიმანში: დიახ, სწორედ რომ...

დონ ჟუანი: არაფრის მალვა არ მიყვარს
და ამას საჯაროდ ვაცხადებ.

ბ.-ნი დიმანში: თუკი იმასაც...

დონ ჟუანი: ხომ არ გამოგყვეთ?

ბ.-ნი დიმანში: ხუმრობთ, ჩემო ბატონო?
იციო...

დონ ჟუანი: ნება მიბოძეთ, მოგეხვიოთ, გე-
თაყვა. დაბეჯითებით გთხოვთ, თქვენს
ერთგულ მსახურად მიგულოთ და ისიც
გახსოვდეთ, რომ თქვენთვის არაფერს
დავინანებ. (გადის.)

სგანარელი: მართალი თუ გნებავთ, ჩემს
ბატონს ძალიან უყვარხართ.

ბ.-ნი დიმანში: სწორი ბრძანებაა. ისე თა-
ვაზიანად მექცევა და იმდენ ქათინაურს

მეუბნება, რომ ფულის სათხოვნად ენა არ მიტრიალდება.

სგანარელი: გარნმუნებთ, ჩემი ბატონის ჯალაბობაც თავგადადებულია თქვენთვის. უბედურებამ თუ გინიათ, ან თუ ვინმემ ჯოხით გცემათ, აი, მაშინ ნახეთ, რარიგ...

ბ.-ნი დიმანში: ეჭვიც არ მეპარება, სგანარელ. ერთსა გთხოვთ. ეგებ ფულის თაობაზე სიტყვა შემანიოთ თქვენს ბატონთან.

სგანარელი: ამაზე ნუ იფიქრებთ. ულაპარაკოდ გაგისტუმრებთ ვალს.

ბ.-ნი დიმანში: თქვენს ვალსაც ნუ დაივინყებთ, სგანარელ.

სგანარელი: ასეთ წვრილმანზე ლაპარაკიც არ ღირს.

ბ.-ნი დიმანში: როგორ? მე ხომ...

სგანარელი: მახსოვს, მახსოვს, ბატონო დიმანში.

ბ.-ნი დიმანში: კი მაგრამ...

სგანარელი: ახლავე აგისხნით, ბატონო დიმიანშ...

ბ.-ნი დიმიანში: ჩემი ფული...

სგანარელი (ხელს გამოსდებს დიმიანშს): ხუმრობთ, არა?

ბ.-ნი დიმიანში: მე მინდოდა...

სგანარელი (ექაჩება): აქეთ მობრძანდით.

ბ.-ნი დიმიანში: იმას ვამბობდი, რომ...

სგანარელი (უბიძგებს): სალაპარაკოდ არც ღირს.

ბ.-ნი დიმიანში: კი, მაგრამ...

სგანარელი (ხელს ჰკრავს): ერთი თქვენც, მოგცლიათ.

ბ.-ნი დიმიანში: მე...

სგანარელი (გარეთ ავდებს დიმიანშს): მიბრძანდით, მიბრძანდით.

გამოსვლა მეოთხე

დონ ლუისი, დონ ჟუანი,
ლა ვიოლეტი, სგანარელი

ლა ვიოლეტი: მამათქვენი გეახლათ, ბატონო.

დონ ჟუანი: აი, ახლა კი გავები, მამაჩემის მოსვლა მაკლდა სწორედ!

დონ ლუისი: ვატყობ, ჩემი სტუმრობა გულზე არ გეხატებათ. მართალი თუ გნებავთ, ჩვენ კარგა ხანია ერთმანეთს ველარ ვეგუებით. თუკი ჩემი ნახვა მოგბეზრდათ, მეც აღარ შემიძლია თქვენი უმსგავსობის ატანა. ეჰა! რარიგ გვებნევა გზა-კვალი, როს ღვთის ხელი აღარ წარმართავს ჩვენსა საქმეთ, როს არად ვაგდებთ მის ნებას და ზღვარუდები მოთხოვნებით ან ბრმა სურვილებით ზეცის რისხვას ვინვევთ. მე-

რედა, როგორ ვნატრობდი ვაჟიშვილს!
დღედაღამ ამაზე ვლოცულობდი. და აი,
ბოლოს, ჩემი ვედრებით დაღლილმა ზე-
ცამ მომივლინა ვაჟი, რომელმაც, იმის
ნაცვლად, რომ სიტკბოება და სიმშვიდე
მოეტანა ჩემთვის სიბერეში, ცხოვრება
უბედურებად და ტანჯვად მიქცია. ერთი
მიბრძანეთ, რით ავხსნა ამდენი უღირსი
საქციელი, ყველას რომ აგრერიგად ხვდე-
ბა თვალში, ბოროტ საქმეთა ეს გაუთავე-
ბელი ნყება, რომელიც თვით სიკეთით სავ-
სე ღმერთსაც აღუვსებს მოთმინების ფი-
ალას? თქვენი უზნეობის შემყურე ღმერ-
თმა ყველა ჩემი კეთილი საქმე დამავინყა
და მეგობრებმაც ხომ კარგა ხანია ზურგი
მაქციეს. ო! რა სულმდაბალი ხართ! სინ-
დისი მაინც არ გქენჯნით? მისხალითაც
რომ ვერ გაამართლეთ თქვენი წარმომავ-
ლობა! ან კი რა უფლებების ძალით შეგიძლი-
ათ იამაყოთ ამით? წამით თუ შეინუხეთ
თავი იმისთვის, რომ ჭეშმარიტი აზნაური
გამხდარიყავით? ხომ არა გგონიათ, რომ
მხოლოდ გვარისა და იარაღის ტარება კმა-
რა? ან, იქნებ, ფიქრობთ, რომ კეთილშო-
ბილი სისხლი განბანს ბინიერებას? არა და

არა, იქ, სადაც სათნოება არაა, მხოლოდ გვარიშვილობით ფონს ვერ გახვალ. ამრიგად, წინაპართა დაღვრილი სისხლი საქმეს ვერ უშველის. მათი ღირსეული მემკვიდრე უნდა იყო! მამა-პაპათა ღირსების შარავანდედი, რომელიც ჩვენც გვმოსავს, გვავალებს მათი გზით ვიაროთ და არ შევბღალოთ მათი ვაჟკაცობა, თუ გვსურს, რომ ჭეშმარიტ შთამომავლებად ვრაცხდეთ თავს. ვაგლახ, რომ თქვენი წინაპრებისა არაფერი გცხიათ. თქვენ მათი სისხლი აღაშფოთეთ და მათი დიდებაც ბევრს არაფერს გმატებთ. პირიქით, მათი ნათელი თქვენს უმსგავსობას ჰფენს შუქს და სააშუკარაოზე გამოაქვს თქვენი სიმდაბლე. შეისმინეთ, უზნეო დიდგვაროვანი ურჩხულად იბადება, სათნოება კი უპირველესი წოდებაა ადამიანისა და მეც გვარიშვილობაზე მეტად საქმეს ვაფასებ, ამიტომაც, ათასწილ მეტს მივუგებ უბრალო მეკურტნის პატიოსან შვილს, ვიდრე თქვენებრ ბინიერ ვინმე მეფისწულს.

დონ ყუანი: ბატონო ჩემო, რომ დაბრძანებულიყავით, სათქმელსაც გაიადვილებდით.

დონ ლუისი: თავხედო, არც დაჯდომა მსურს და მეტი ლაპარაკის თავიც აღარა მაქვს, რადგან კარგად ვუწყი, რომ ამოდ ვიხარჯები. მაგრამ იცოდე, უმადურო შვილო, შენმა უმსგავსობამ მოთმინების ფილა ამივსო და ციურ რისხვაზე ადრე მე გამოგიტან განაჩენს. შენი დაბადება ცოდვად მანევს და ამ ცოდვას თვითვე გამოვისყიდ. (გადის.)

გამოსვლა მეხუთე

დონ ჟუანი, სგანარელი

დონ ჟუანი: ეჰ! კაცი რაც უფრო ადრე მოკვდები, მით უკეთესია. ყველას თავისი რიგი აქვს და მამებიც შვილებზე უმალ უნდა ეთხოვებოდნენ სანუთროს.

სგანარელი: ღმერთს ნუ შესცოდავთ, ჩემო ბატონო.

დონ ჟუანი: რაო? შენი აზრით, ვცდები?

სგანარელი: ბატონო...

დონ ჟუანი (წამოდგება): ესე იგი, ვცოდავ, ჰა?

სგანარელი: დიახ, ჩემო ბატონო, სწორედ რომ შეცდით, ამდენ ხანს რომ უთმინეთ და კინწისკვრით არ მოიშორეთ თავიდან. გაგიგიათ ასეთი თავხედობა? გინახავთ,

მამა შვილს ჭკუას არიგებდეს, საქციელს უნუნებდეს, გვარიშვილობას ახსენებდეს, პატიოსან ცხოვრებას ურჩევდეს და ვინ იცის კიდევ რა... მერედა, როგორ შვილს? კაცს, რომელმაც თვითონაც კარგად უწყის, როგორ და რანაირად იცხოვროს! ალტაცებული ვარ თქვენი სულგრძელობით. თქვენს ადგილზე ჯანდაბის იქით დავულოცავდი გზას. (თავისთვის) ო, წყეულო მორჩილებაჲ! აი, სადამდე მიმიყვანე!

დონ ჟუანი: ვახშამს მაღირსებ თუ არა?

გამოსვლა მეექვსე

დონ ჟუანი, დონა ელვირი,
რაგოტენი, სგანარელი

რაგოტენი: ბატონო, ვილაც პირბადიანი
ქალბატონი გენვიათ.

დონ ჟუანი: ვინ უნდა იყოს ?

სგანარელი: ვნახოთ ერთი...

დონა ელვირი: ჩემი უდროო სტუმრობა და
ჩაცმულობა ნუ გაგაოცებთ, დონ ჟუან.
სასწრაფო და აუცილებელმა საქმემ მო-
მიყვანა თქვენთან. სასაყვედუროდ არ
მოვსულვარ. დილანდელი ამბავიც დაი-
ვინყეთ. ის დონა ელვირი აღარა ვარ,
თქვენს დალუპვას რომ ეშურებოდა და
ღმერთს შურისძიებას შესთხოვდა. ხომ
ხედავთ, აღარც კი გემუქრებით, ზეცამ
გამბანა ქვენა სურვილებისგან, მშფოთვა-

რე ვნება დამიცხრო და თქვენდამი მიწიერი და ბილნი ტროფობაც გამიქარვა. ამის სანაცვლოდ, გრძნობებისგან დაცლილ სულში მან უბინო და უანგარო სიყვარული ჩამისახა, რომელიც მხოლოდ თქვენს სასიკეთოდ იღწვის.

დონ ჟუანი (სგანარელს): რაო, სგანარელ, აცრემლდი?

სგანარელი: მომიტევეთ და...

დონა ელვირი: სწორედ ამ წრფელმა და წმინდა გრძნობამ მომიყვანა თქვენთან. მსურს ზეცის ნება გამცნოთ და დაღუპვისგან გიხსნათ. დიახ, დონ ჟუან. ვიცი, თქვენი უღირსი ცხოვრების ამბავი. ზეცამ, რომელმაც მეც თვალი ამიხილა ჩემს საკუთარ საქციელზე, შთამაგონა მოვსულიყავი თქვენთან, რათა მეთქვა: აღვისო მოთმინების ფიალა, დაშრა ზეცის სიკეთე და ახლა ის მზადაა, რისხვად დაგატყდეთ თავს. მხოლოდ ცოდვათა მონანიება თუ გიხსნით სასტიკი მსჯავრისგან. ერთი დღის სიცოცხლე გინერიათ, დონ ჟუან. იჩქარეთ, თუ არადა, ამქვეყნიურ უბედურე-

ბათაგან უარესს ელოდეთ. მე კი თქვენ-
თან არავითარი გრძნობა აღარ მაკავში-
რებს. მაღლი ღმერთს, დავთმე გიჟური
ლტოლვა. ჩემი გადანყვეტილება საბო-
ლოა და ახლა ღმერთს ერთს შევთხოვ –
ეგების, იმდენი ხნის სიცოცხლე მაინც მი-
ბოძოს, რომ ლოცვა-მუდართა და მკაც-
რი თვითგვემით იმ ცოდვის მონანიება
შევძლო, რაც ჩემმა ბიწიერმა ვნებამ შე-
მამთხვია. მაგრამ შეგრძნება იმისა, რომ
ადამიანი, რომელიც ესოდენ მიყვარდა,
ზეცის სამართლის მსხვერპლი გახდა, სა-
ნანებლად გამყვება ჩემს სიმარტოვეში. ო,
რარიგ გავიხარებ, თუ შევძელი და ღვთის
რისხვა აგაცილეთ. ღვთის გულისათვის,
დონ ჟუან, ეს მცირე საჩუქარი მაინც გა-
მოიმეტეთ. თვალცრემლიანი გემუდარე-
ბით. უარს ნუ იტყვით თავის დახსნაზე.
თუკი საკუთარი ბედი არ განაღვლებთ, მე
მაინც შემიბრალეთ და თქვენი მარადიუ-
ლი ტანჯვის მოწმედ ნუ მაქცევთ.

სგანარელი: საბრალო ქალი.

დონა ელვირი: უნაზესი გრძნობით მიყ-
ვარდით, დონ ჟუან, და თქვენზე ძვირფა-

სი ამქვეყნად არვინ მეგულეობდა. თქვენი გულისთვის საკუთარი ღირსება დავინწყე, ყოველივე თქვენ შემოგწირეთ. ახლა კი, სანაცვლოდ, იმასლა გთხოვთ, რომ გამოსწორდეთ და ამით ზეცის მადლი მოისხათ. იხსენით სული საკუთარი თავის, ან ჩემი სიყვარულის გულისთვის მაინც. კიდევ ერთხელ გვედრით, დონ ჟუან. და თუ ამისთვის ერთ დროს საყვარელი ქალის ცრემლი არა კმარა, ყოველივე იმას გაფიცებთ, რაც ძვიფასია თქვენთვის.

სგანარელი (თავისთვის): ქვის გული აქვს!

დონა ელვირი: ამის თქმა მსურდა. ახლა კი მშვიდობით.

დონ ჟუანი: ქალბატონო, გვიანი დროა. დარჩით. ღირსეულ მასპინძლობას გაგინევთ.

დონა ელვირი: არა, დონ ჟუან, ნულარ მაკავებთ.

დონ ჟუანი: გარწმუნებთ, ქალბატონო, დიდად მესიამოვნება თქვენი დარჩენა.

დონა ელვირი: ტყუილი დროის კარგვაა. ჩემი სიტყვები კარგად აწონ-დაწონეთ.

გამოსვლა მეშვიდე

დონ ჟუანი, სგანარელი, მხლებლები

დონ ჟუანი: იცი, ეტყობა კიდევ შემრჩა რა-
ღაც ამ ქალის მიმართ. მისმა სტუმრობამ,
ჩაცმულობამ, სევდიანმა იერმა და ცრემ-
ლებმა მიმქრალი ცეცხლი გააღვივა.

სგანარელი: გამოდის, ტყუილუბრალოდ
გაისარჯა.

დონ ჟუანი: ვახშამი გაანყვე.

სგანარელი: ახლავე გაახლებთ.

დონ ჟუანი (*მაგიდას მიუჯდება*): სგანარელ,
მგონი, დროა, გამოვსწორდე.

სგანარელი: მართალს ბრძანებთ.

დონ ჟუანი: ჰო, დროა! ახალი ცხოვრება
უნდა დავიწყო. ოცი-ოცდაათი წელი კიდევ
ასე ვიცხოვრებ და მერე თავს მივხედავ.

სგანარელი: რას ამბობთ!

დონ ჟუანი: შენ რაღას იტყვი?

სგანარელი: რა მეთქმის. ვახშამი ინებეთ!
(მალულად იღებს კერძის ნაჭერს თეფშიდან და პირისკენ გააქანებს.)

დონ ჟუანი: ყბა გაგსიებია. რა დაგემართა?
ჰო, რა შეგემთხვა-მეთქი?

სგანარელი: არაფერი ისეთი.

დონ ჟუანი: აბა, ერთი მიჩვენე! მუნუკი ამოგსვლია. ლანცეტი მომიტანე, ახლავე გამოვრწყავ. ხომ განუხებს? შეიძლება სისხლი მოგენამლოს. დამაცა, როგორ მომნიფებულა! ეს რაღაა!.. ა, შე გაიძვერავე!

სგანარელი: მერნმუნეთ, ბატონო ჩემო, გემო გავუსინჯე. ვიფიქრე, მზარეულმა ხომ არ გადაამლაშა-მეთქი.

დონ ჟუანი: აბა, მაშ, დაჯექი და ჭამე. ვახშამს მოვრჩებით და მოგელაპარაკები. ეტყობა, გშია.

სგანარელი (მაგიდას მიუჯდება): მეც მანდა ვარ, ბატონო ჩემო. დილას აქეთია, ლუკმა

არ ჩამსვლია პირში. აჰ, რა ნუგბარი კერძებია. (გადაიღებს თუ არა საჭმელს, მსახური უმაღ ააცლის თეფშს) ჩემი თეფში! სად მივაქვს? მოიცა... სული ელევა, სანამ თეფშს გამომიცვლის. რა უდროო დროს იცი ღვინის ჩამოტარება, ლა ვიოლეტ. (სანამ მსახური ღვინოს უსხამს, თეფშს უცვლიან.)

დონ ჟუანი: ვინ აბრაზუნებს? ლამის კარები შემოანგრის!

სგანარელი: რა ჯანდაბამ მოიყვანა ამ დროს?

დონ ჟუანი: ვახშამი მაინც შემარგონ. ნურვის შემოუშვებთ.

სგანარელი: დამაცადეთ. მე თვითონ გავხედავ.

დონ ჟუანი: აღარ იტყვით, ვინ გვესტუმრა?

სგანარელი (თავს ხრის ისე, როგორც ქანდაკება): ის... გეახლათ.

დონ ჟუანი: აბა, ერთი დამენახოს. დავუმტკიცებ, რომ უკან დახევა არ მჩვევია.

სგანარელი: ო! უბედურო ჩემო თავო! რას შევეფარო?

გამოსვლა მერვე

დონ ჟუანი, კომანდორის ქანდაკება,
რომელიც ის-ის არის მაგიდას მიუჯდა,
სგანარელი, მსახურნი

დონ ჟუანი: სკამი და თეფში მოართვით
სწრაფად. (სგანარელს) შენი ადგილი დაი-
კავე.

სგანარელი: ბატონო ჩემო, მადა წამერთვა.

დონ ჟუანი: დაჯექი-მეთქი. ჩამოასხით!
კომანდორის დღეგრძელობისა იყოს. სას-
მისს შენთან გადმოვდივარ, სგანარელ.
ჭიქა შეუვსეთ.

სგანარელი: ბატონო ჩემო, სულ არ მწყუ-
რია.

დონ ჟუანი: შესვი და მერე გვიმღერე. კო-
მანდორი გავამხიარულოთ.

სგანარელი: ხმაც წამერთვა, ბატონო ჩემო.

დონ ჟუანი: არაფერია. მიდი, დაინყე. თქვენც აჰყევით.

ქანდაკება: კმარა, დონ ჟუან. ხვალ ვახშმად ჩემთან გელით. ხომ არ გეშინიათ?

დონ ჟუანი: გესტუმრებით. სგანარელს ვიახლებ და ეგ იქნება.

სგანარელი: მადლობას შემოგწირავთ, მაგრამ ხვალ ვმარხულობ.

დონ ჟუანი (სგანარელს): მაშხალა აიდე.

ქანდაკება: ზეცის წარმოგზავნილთ ციური ნათელი გვინათებს გზას.

მეხუთე მოქმედება

სცენა წარმოადგენს ქალაქის კარიბჭეს.

გამოსვლა პირველი

დონ ლუისი, დონ ჟუანი, სგანარელი

დონ ლუისი: ეს რა მესმის? შვილო ჩემო, განა კეთილმა ზეცამ ისმინა ჩემი ვედრება? ხომ არ მატყუებთ? ყალბ იმედს ხომ არ მინერგავთ? ანდა, ვით ვერწმუნო თქვენს ესოდენ უეცარ მოქცევას?

დონ ჟუანი (თავს იკატუნებს): დიახ, სრული სიმართლეა. თავი ვანებე ცდომილ ცხოვრებას. ის აღარა ვარ, რაც გუშინ ვიყავი. ზეცამ, ყველას გასაოცრად, სრულიად გარდამქმნა; სული შემიტოკა, თვალი ამიხილა და ახლა ძრწოლით ვიხსენებ გარდასულ დღეთა სიბრმავეს და ცოდვებს. ვიხსენებ და მიკვირს, რად ითმენდა ზეცა ან ასჯერ მაინც რად არ დამატეხა თავს საშინელი რისხვა? ვგრძნობ, რომ მისმა უსაზღვრო სიკეთემ მიხსნა განსაცდელი-

საგან და არ მაზღვევინა ცოდვები. ვფიცავ, კეთილად მოვიხმარო ციური მადლი, ახალ ცხოვრებას ვეზიარო დღეიდან და იმედი მაქვს, რომ ქველი საქმეებით წავშლი წარსულ დღეთა მთელ ბოროტებას. ვინ უწყის, იქნებ ახლა მაინც გავხდე ზეციური შეწყალების ღირსი. ეს გახლავთ ამიერიდან ჩემი ფიქრი და ოცნება. და გთხოვთ, მოწყალეო ბატონო, თქვენც მხარში ამომიდგეთ. შემირჩიეთ ღირსეული კაცი, ვინც მოძღვრად შეიძლება დავიგულო, რომ მასთან ერთად მტკიცედ ვიარო ან და მარადის არჩეულ გზაზე.

დონ ლუისი: ო! შვილო ჩემო. რომ იცოდეთ, რა ადვილია მამის გულის მოღობა და რა სწრაფად ვივინყებთ შვილის მიერ მოყენებულ შეურაცხყოფას, როცა მისგან მონანიების თუნდ ერთ სიტყვას მაინც მოვისმენთ. ამ სიტყვებმა ყველა მწარე ტკივილი დამავინყა, რაც კი ოდესმე თქვენგან განვიცადე და ძველის გახსენებაც აღარ მსურს. ლამის ცას ვენიო სიხარულით. ნეტარების ცრემლებია ეს, შვილო ჩემო, გემუდარებით, ნურასოდეს

უღალატებთ არჩეულ გზას. ახლა კი დაგ-
ტოვებთ. მინდა დედათქვენს ვამცნო ეს
ბედნიერი ამბავი, რომ მასთან ერთად
დავტკბე უზომო სიხარულით და ღმერთ-
საც მადლობა შევწირო, ეს სათნო აზრი
რომ შთაგაგონათ.

გამოსვლა მეორე

დონ ჟუანი, სგანარელი

სგანარელი: ეს რა ბედს ვენიე, ჩემო ბატონო, დიდი ხანი ველოდი ამ დღეს და, აი, მოვესწარ კიდეც. ღმერთს ვმადლი, რომ ყურად ილო ჩემი ვედრება.

დონ ჟუანი: ეშმაკმა დალახვროს, რა ყეყეჩი ხარ.

სგანარელი: ყეყეჩი?

დონ ჟუანი: ნუთუ მართალი გგონია, რაც ახლა ვთქვი? შეიძლება იმასაც ფიქრობ, რომ გულისნადები გაგიმჟღავნეთ?

სგანარელი: აი, თურმე რა!.. გამოდის... არა, თქვენ... თქვენი... (თავისთვის) ო, რა კაცია, რა კაცია, ღმერთო ჩემო!

დონ ჟუანი: არა, ძვირფასო, სრულებითაც არ შევცვლილვარ და გრძნობაც არ მიცვლია.

სგანარელი: მოლაპარაკე და მოსიარულე ქანდაკების შემყურეც არ იცვლით აზრს?

დონ ჟუანი: ამაში მართლაც არის რაღაც ისეთი, რასაც მეც ვერ მივმხვდარვარ, მაგრამ, რაც უნდა იყოს, არაფერს ძალუძს გონება ამიერიოს ან სული შემიშფოთოს. და თუკი ვთქვი, ზნეს ვიცვლი-მეთქი, ამას თავისი გამართლებაც ჰქონდა. წმინდა წყლის პოლიტიკაა, ფანდია, აუცილებელი პირფერობაა, რომელსაც მამაჩემის გულის მოსაგებად ვიყენებ და კიდევ იმიტომაც, რომ ათასი მოსალოდნელი უბედურებისაგან დავიცვა თავი. არაფერს გიმალავ, სგანარელ. მოხარული ვარ, რომ მოწმეც მყავს, ვისაც შემძლია გული გადავუშალო და ჩემი საქციელის ჭეშმარიტი მიზეზი ავუხსნა.

სგანარელი: გამოდის, გსურთ, რომ წესიერ ადამიანად მოაჩვენოთ სხვებს თავი?

დონ ჟუანი: მერედა, რა არის ამაში ცუდი? რომ იცოდე, რამდენი მისდევს ამ ხელობას და სხვების თვალის ასახვევად ნილაბს იფარებს!

სგანარელი: თქვენი ვერაფერი გამიგია.

დონ ჟუანი: ამაში საძრახისი არაფერია. პირმოთნეობა მოდური მანკიერებაა, ხოლო ის, რაც მოდად იქცევა, წამსვე სათნოების სახეს იღებს. წესიერი ადამიანის როლი ყველა სხვა როლს სჯობს. ჩვენს დროში პირმოთნეობას უამრავი უპირატესობა ახლავს თან. ამ ხელოვნების წყალობით სიცრუესაც ფასი ედება – ნილაბი რომ აგხადონ, ძვირს მაინც ვერვინ გეტყვის. ყველა სხვა ადამიანური სისუსტე შეიძლება გაკიცხო, სააშკარაოზე გამოიტანო, პირმოთნეობას კი განსაკუთრებული უფლებები აქვს. იგი პირს აუკრავს ყველას და დაუსჯელად დათარეშობს. ნაირ-ნაირი ხრიკების საშუალებით ფარისევლები პირს შეკრავენ და საკმარისია, ერთ მათგანს მაინც შეეხო, რომ ყველა ერთად დაგესხმება თავს. პატიოსანი ადამიანი კი მუდამ პირში ჩალაგამოვლებული რჩება:

საკუთარი გულუბრყვილობის წყალობით იგი ამ მანჭიათა მახეში ებმება და ხშირად, მისდაუნებურად, ჭუჭყიანი საქმეების გარიგებაშიც კი ეხმარება მათ. რამდენი ვიცი, ვინც სწორედ ამ ეშმაკობის წყალობით ახალგაზრდული შეცოდებები მიჩქმალა, ღვთისმოსავის კაბას ამოეფარა და ამ პატივცემულ სამოსში გამოიწყობილი ისევ ძველებურად მრუშობს. მათი ცბიერების ამბავი და ნამდვილი არსი რომ გამჟღავნდეს, ამით არაფერი შეიცვლება – მაინც მიენდობიან. საკმარისია, ფარისეველმა თავი მოკრძალებით დახაროს, თვალნი ზეცისკენ აღაპყროს და უცოდველი კრავივით ამოიხვნეშოს, რომ პატიებაც ზედა აქვს. მეც სწორედ ამ კეთილისმყოფელ ჩრდილს უნდა შევეფარო, რომ დაუსჯელად ვაკეთო ჩემი საქმე. ჩვეულ საამო გართობებზე უარს ვერ ვიტყვი. მაგრამ ახლა უკვე ხალხს გავერიდები და მალულად ვისიამტკბილებ. თუკი მამხილეს, არც ამაზე შევინუხებ თავს: მთელი ბრბო აღსდგება ჩემს დასახსნელად. ბევრი რომ არ გავაგრძელო, პირმოთნეობა ყველაზე ნალდი საშუალებაა, რომ კაცმა დაუსჯე-

ლად ითარეშო. სხვების მსაჯული გავხდები, ყველას ლაფში გავსვრი, საკუთარ თავზე აუგს კი ვერვინ მათქმევინებს. თითიც რომ ვინმემ შემახოს, არ დავივინყებ და გულში დაუოკებელ ბოლმად ჩავიგუბებ. ზეციური კანონების ერთგულ დამცველად მოვევლინები ადამიანებს და ამ კეთილშობილი საბაბით ჩემს მტრებს გასაქანს არ მივცემ, მკრეხელობაში დავდებ ბრალს, გულუბრყვილო ადამიანების ჯოგს მივუსევ და ისინიც, იდუმალი სამართლიანობის სახელით, საბოლოო განაჩენს გამოუტანენ მათ. აი, ასე, ჩემო კარგო, ადამიანური სისუსტე უნდა მოიხმარო და დროის ბინიერებას უნდა აენყო.

სგანარელი: ღმერთო ჩემო, ეს რა მესმის?! ფარისევლობაღა გაკლდათ. ეს უკვე მეტიმეტია. იცით, ამის მოთმენა აღარ შემიძლია და ჩემს სათქმელს პირუთვნელად მოგახსენებთ. რაც გსურთ, ის მიყავით: მირტყით, გამროზგეთ, ჩამაძაღლეთ, თქვენი ნებაა, მაგრამ ჩემსას მაინც გეტყვით და, როგორც ერთგულ მსახურს სჩვევია, რასაც საჭიროდ ჩავთვლი, ყოვე-

ლივეს წვრილ-წვრილად გადმოგილა-
გებთ. ერთი იცოდეთ, ჩემო ბატონო, კო-
კა წყალს ყოველთვის ვერ მოიტანს და ერ-
თი მწერლისა არ იყოს, სახელი ვერ გამიხ-
სენებია, ადამიანი ტოტზე შემომჯდარ
ჩიტს ჰგავს. ტოტი ხის ტანზე ამოდის და
საკვებსაც აქედან იღებს. ეს საკვები კი
ტოტისთვის იგივეა, რაც ჩვენთვის კეთი-
ლი რჩევა-დარიგება. კეთილი რჩევა იმ
ბრტყელ-ბრტყელ სიტყვებს სჯობს, მე-
ფის კარზე რომ ფანტავენ. იქ, მოგეხსე-
ნებათ, კარისკაცები არიან. ისინი მოდას
მისდევენ, მოდას წარმოსახვა ბადებს,
წარმოსახვა სულის თვისებაა, სული კი ის
არის, რაც სიცოცხლეს გვანიჭებს; სი-
ცოცხლე სიკვდილით სრულდება; სიკვდი-
ლი გვაიძულებს ზეცაზე ვიფიქროთ; ზე-
ცა დედამიწის თავზეა, დედამიწა იგივე არ
გახლავთ, რაც ზღვა; ზღვაზე ქარიშხალი
იცის; ქარიშხალი ხომალდებს ჩაძირავს;
ხომალდს გამოცდილი და ბრძენი მესაჭე
სჭირდება; ასეთი მესაჭე მუდამ კეთილ-
გონიერია; ახალგაზრდებს კი მისხალი კე-
თილგონიერებაც არ გააჩნიათ; ყმანვი-
ლებმა მოხუცებისა უნდა ისმინონ; მოხუ-

ცებს სიმდიდრე უყვართ, სიმდიდრე კი ადამიანს მდიდარს ხდის; მდიდარი კაცი სხვაა, ღარიბი კი სხვა; ღარიბებს უჭირთ; გაჭირვება კი კანონს არად დაგიღევს; ის, ვინც კანონს არ იცავს, პირუტყვივით ცხოვრობს და გამოდის, რომ თქვენც, ჩემო ბატონო, კუპრის ქვაბში ამოყოფთ თავს.

დონ ჟუანი: უზადო მსჯელობაა, ღმერთმანი.

სგანარელი: თუკი ისევ თქვენს აზრს ადგახართ, მით უარესი თქვენთვის.

გამოსვლა მესამე

დონ კარლოსი, დონ ჟუანი,
სგანარელი

დონ კარლოსი: რა კარგია, რომ შეგხვდით. დონ ჟუან! თქვენი პასუხის გაგება აქ უფრო მოსახერხებელია. მოგეხსენებათ, საქმის მოგვარება მე ვითავე. არც იმას დაგიმალავთ, რომ მშვიდობიან გარigueბას ვესწრაფი. კარგი იქნება, თუ თქვენც მხარს ამიბამთ და ჩემს დას დაუბრუნდებით.

დონ ჟუანი (თავს იკატუნებს): ვაგლახ, რომ მეც ამას ვაპირებდი, მაგრამ ზეცა წინ აღუდგა ჩემს განზრახვას. სწორედ მისი შეგონებით ვიცვალე ზნე და ამიერიდან ვესწრაფი სრულიად გავერიდო მიწიერ კავშირებს. დავთმე ამქვეყნიური ამაოება და ვცდილობ, მკაცრი ცხოვრებით გამოვიწყიდო შლეგური ახალგაზრდობის ცოდვები.

დონ კარლოსი: თქვენი გადანყვეტილება ჩემს გეგმას უახლოვდება: ღვთით ბოძებული მეუღლე ზეცის მიერ მითითებული კეთილი გზით სიარულის სურვილს განგიმტკიცებთ.

დონ ჟუანი: ცდებით! თქვენმა დამაც ასეთი გადანყვეტილება მიიღო. მონაზვნად სურს, აღიკვეცოს. როგორც ხედავთ, ღვთიური მადლი ორთავეს ერთდროულად გვეახლა.

დონ კარლოსი: მისი აღკვეცა საქმეს ვერ უშველის. იტყვიან, ქალიც და მისი ოჯახიც საქმრომ უარყო. ჩვენი ღირსების შველა კი მაშინ მოხერხდება, როცა ერთად იცხოვრებთ.

დონ ჟუანი: შეუძლებელსა მთხოვთ. განა მე არ ვოცნებობდი ამაზე? აი, დღესაც რჩევას ვთხოვდი ღმერთს. მან თქვენს დაზე ფიქრიც კი ამიკრძალა, რადგან სულის დახსნა მხოლოდ მარტოობაშია შესაძლებელი.

დონ კარლოსი: ნუთუ გგონიათ, რომ ამ მონაჩმახით ამირევთ გზა-კვალს?

დონ ჟუანი: ღვთის მორჩილება მანვეს ვალად.

დონ კარლოსი: და თქვენ ფიქრობთ, რომ ეს საკმარისია?

დონ ჟუანი: ასეთია ზეცის განჩინება.

დონ კარლოსი: ჩემი და დედათა მონასტრიდან გაიტაცეთ და ახლა უპატრონოდ უნდა მიაგდოთ?

დონ ჟუანი: ყოველივე ღვთის ხელშია.

დონ კარლოსი: მერედა, ჩემი ოჯახის შელახული ღირსება?

დონ ჟუანი: ზეცას მოჰკითხეთ.

დონ კარლოსი: რა ამოიჩემეთ – ზეცა-ზეცაო?

დონ ჟუანი: ზეცის ნებას ვერ გადავალ.

დონ კარლოსი: კმარა, დონ ჟუან. კარგად გაგიცანით. სამაგიეროს სხვაგან გადაგიხდით, აქ საამისო ადგილი არ არის, მაგრამ იცოდეთ, მალე შევხვდებით.

დონ ჟუანი: თქვენი ნებაა. მოგეხსენებათ, ლაჩართა რიცხვს არ ვეკუთვნი და თუ დამჭირდა, დაშნასაც კარგად ვხმარობ. ახლა კი, ამ ვინრო და ბნელი ქუჩით ეკლესიისკენ გავეშურები. ღმერთია მონმე, ორთაბრძოლა არ მსურს, მაგრამ თუ თავს დამესხმით, ვნახოთ, ვინ რას მოიგებს.

დონ კარლოსი: სწორი ბრძანებაა. აჰა, თქვენ და აჰა, მე.

გამოსვლა მეოთხე

დონ ჟუანი, სგანარელი

სგანარელი: ეს რა უცნაურად ალაპარაკდით, ჩემო ბატონო! ამაზე უარესს ჯერ არაფერს მოვსწრებივარ. პატიოსნებას ვფიცავ, ჯობდა, ისევ ის ძველი დონ ჟუანი დარჩენილიყავით. სულ იმას ვოცნებობდი, იქნებ ერთ მშვენიერ დღეს გამოსწორება ეღირსოს-მეთქი, ახლა კი, იმედი გადამეწურა. არა მგონია, ზეცამ, რომელმაც აქამდე გითმინათ, ეს სიმდაბლევც შეგარჩინოთ.

დონ ჟუანი: კარგი, გეყოფა, ზეცა არც ისე გულაზიზია, შენ რომ გგონია. ასე რომ იყოს...

გამოსვლა მეხუთე

დონ ჟუანი, სგანარელი,
პირბადიანი ქალის აჩრდილი

სგანარელი (*შეამჩნევს აჩრდილს*): ოჰ! ბატონო ჩემო, ეტყობა, თვით ზეცას სურს თქვენთან საუბარი. ხედავთ, მაცნეც გაახლათ.

დონ ჟუანი: თუკი ზეცას ჩემთან საუბარი სურს, კეთილი ინებოს და გარკვევით ილაპარაკოს. უკეთ გავუგებ.

აჩრდილი: დონ ჟუანს მხოლოდ ნუთი რჩება იმისთვის, რომ ზეცას თავი შეავედროს. და თუკი ეს დრო ცოდვათა მონანიებას არ დაუთმო, აუცილებლად დაილუპება.

სგანარელი: გაიგეთ, ბატონო?

დონ ჟუანი: როგორ მიბედავს? მგონი, ხმა ვიცანი.

სგანარელი: აბა, რას ამბობთ, ეს ხომ აჩრდილია, მიხრა-მოხრაზე ეტყობა.

დონ ჟუანი: აჩრდილი ხარ, მოჩვენება თუ ეშმაკი? მიპასუხე!

(აჩრდილი სიკვდილის სახეს იღებს, რომელსაც ხელში ცელი უპყრია.)

სგანარელი: ო, მაღალო ზეცავ! ხედავთ, როგორ იცვალა სახე?

დონ ჟუანი: ნურას უკაცრავად. ნუ გგონიათ, რომ შევშინდი. ჩემი დაშნის წვერით გავსინჯავ, უსულო გვამია თუ სულიერი რამ.

(დაშნას მოუქნევს, მაგრამ აჩრდილი ქრება.)

სგანარელი: ჩემო ბატონო, ერწმუნეთ ამდენ გაფრთხილებას და ცოდვები მოინანიეთ.

დონ ჟუანი: არა-მეთქი, რაც უნდა მოხდეს, ჩემს მორჩილებას ვერვინ იხილავს. აბა, მომყევი.

გამოსვლა მეექვსე

კომანდორის ქანდაკება,
დონ ჟუანი, სგანარელი

ქანდაკება: შეჩერდით, დონ ჟუან. გუშინ პირობა მომეცით, რომ ჩემთან ივახშმეზღვდით.

დონ ჟუანი: მახსოვს. გამიძეხით!

ქანდაკება: ხელი მიბოძეთ.

დონ ჟუანი: ინებეთ.

ქანდაკება: დონ ჟუან, ბინიერებაში ჩაფლული კაცის ხვედრი საშინელი აღსასრულია და ციური მადლის უარყოფა თავზე ღვთის რისხვას დაგატეხთ!

დონ ჟუანი: მაღალო ცაო! რა მემართება? უხილავი ცეცხლი მწვავს, ალი ედება მთელ სხეულს! ო, მეტის ატანა არ ძალ-

მიძს! (ისმის მეხის ქუხილი; თვალისმომჭრელი ელვა ეცემა დონ ჟუანს, მიწა პირს იხსნის და ნთქავს. იმ ადგილიდან, სადაც დონ ჟუანი გაუჩინარდა, ცეცხლის ენები ამოიზიდება.)

სგანარელი: ო, ჩემი ჯამაგირი, ჩემი ჯამაგირი! ყველა კმაყოფილია დონ ჟუანის სიკვდილით: შეურაცხყოფილი ზეცა, გათელილი კანონები, ცდუნებული ქალიშვილები, შერცხვენილი ოჯახები, სახელგატეხილი მშობლები, გზასაცდენილი ცოლები, განრისხებული ქმრები. დიახ, დიახ, ყველა კმაყოფილია, მხოლოდ მე არ გამიმართლა. ამდენი წელი მხოლოდ იმიტომ ვიმსახურე, რომ, ბოლოს, ჩემი ურწმუნო ბატონის საშინელი აღსასრულის მოწმე ვყოფილიყავი. ეს არის და ეს. ო, ჩემი ჯამაგირი, ჩემი ჯამაგირი!

(ფარდა.)

სარჩევი

პირველი მოქმედება	7
გამოსვლა პირველი სგანარელი, გუსმანი	9
გამოსვლა მეორე დონ ჟუანი, სგანარელი	15
გამოსვლა მესამე დონა ელვირი, დონ ჟუანი, სგანარელი	26
გამოსვლა მეოთხე დონ ჟუანი, სგანარელი	33
მეორე მოქმედება	35
გამოსვლა პირველი შარლოტი, პიერო	37
გამოსვლა მეორე დონ ჟუანი, სგანარელი, შარლოტი	46
გამოსვლა მესამე დონ ჟუანი, სგანარელი, პიერო, შარლოტი	54

გამოსვლა მეოთხე დონ ჟუანი, სგანარელი, შარლოტი, მათურიანი	59
გამოსვლა მეხუთე დონ ჟუანი, ლა რამე, შარლოტი, მათურიანი, სგანარელი	67
მესამე მოქმედება	69
გამოსვლა პირველი	71
გამოსვლა მეორე დონ ჟუანი, სგანარელი, მათხოვარი	80
გამოსვლა მესამე	84
გამოსვლა მეოთხე დონ ჟუანი, დონ კარლოსი, სგანარელი	85
გამოსვლა მეხუთე დონ ალონსო, დონ კარლოსი, დონ ჟუანი, სგანარელი	90
გამოსვლა მეექვსე დონ ჟუანი, სგანარელი	95
მეოთხე მოქმედება	101
გამოსვლა პირველი დონ ჟუანი, სგანარელი	103
გამოსვლა მეორე დონ ჟუანი, ლა ვიოლეტი, სგანარელი	105

გამოსვლა მესამე დონ ჟუანი, ბატონი დიმანში, სგანარელი, მსახურნი	107
გამოსვლა მეოთხე დონ ლუისი, დონ ჟუანი, ლა ვიოლეტი, სგანარელი	116
გამოსვლა მეხუთე დონ ჟუანი, სგანარელი	120
გამოსვლა მეექვსე დონ ჟუანი, დონა ელვირი, რაგოტენი, სგანარელი	122
გამოსვლა მეშვიდე დონ ჟუანი, სგანარელი, მხლებლები	126
გამოსვლა მერვე დონ ჟუანი, კომანდორის ქანდაკება, რომელიც ის-ის არის მაგიდას მიუჯდა, სგანარელი, მსახურნი	129
მეხუთე მოქმედება	131
გამოსვლა პირველი დონ ლუისი, დონ ჟუანი, სგანარელი	133
გამოსვლა მეორე დონ ჟუანი, სგანარელი	136
გამოსვლა მესამე დონ კარლოსი, დონ ჟუანი, სგანარელი	143
გამოსვლა მეოთხე დონ ჟუანი, სგანარელი	147